LIKUMI

Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 17.12.2015.
Stājas spēkā: 19.01.2016.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 2, 05.01.2016.
OP numurs: 2016/2.1

Attēlotā redakcija: 28.06.2021. - ...

Grozījumi:

20.04.2017. likums / LV, 90, 10.05.2017. / Stājas spēkā 24.05.2017.
17.06.2021. likums / LV, 118, 19.06.2021. / Stājas spēkā 28.06.2021.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Patvēruma likums

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **dalībvalsts** — Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācija;

2) **droša izcelsmes valsts** — valsts, kura nav dalībvalsts un kurā atbilstoši tiesiskajai situācijai, tiesību aktu piemērošanai demokrātiskā sistēmā un vispārējiem politiskajiem apstākļiem kopumā un konsekventi nepastāv vajāšana, spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme vai necilvēcīgs vai pazemojošs sods, kā arī nepastāv vardarbības draudi starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā;

3) **droša trešā valsts** — valsts, kurā patvēruma meklētājs uzturējies pirms ierašanās Latvijas Republikā un kurā, kā tas noteikts starptautiskajos tiesību aktos, viņa dzīvība un brīvība netiek apdraudēta sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem, kurā tiek ievērots aizliegums izraidīt patvēruma meklētāju uz tādu valsti, kur viņa dzīvība un brīvība ir apdraudēta sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem un kur viņš varētu tikt spīdzināts, kā arī pakļauts cietsirdīgai, necilvēcīgai un pazemojošai attieksmei vai necilvēcīgam un pazemojošam sodam, kurā patvēruma meklētājam ir iespēja pieprasīt bēgļa statusu un, ja viņš tiek atzīts par bēgli, iegūt aizsardzību saskaņā ar 1951.gada 28.jūlija Konvenciju par bēgļa statusu, un uz kuru patvēruma meklētājam ir pamats doties;

4) **galīgais lēmums** — lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa (turpmāk arī — starptautiskā aizsardzība)

piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, ar kuru noslēdzies administratīvais process;

5) **ģimenes loceklis** — patvēruma meklētāja, bēgļa vai tādas personas laulātais, kurai piešķirts alternatīvais statuss vai pagaidu aizsardzība, kā arī patvēruma meklētāja, bēgļa vai tādas personas, kurai piešķirts alternatīvais statuss vai pagaidu aizsardzība, un šīs personas laulātā nepilngadīgais bērns, kas ir neprecējies un atrodas abu vai viena laulātā apgādībā vai arī ir adoptēts, kā arī tēvs, māte vai cits pieaugušais, kas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir atbildīgs par starptautiskās aizsardzības saņēmēju, ja minētais starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir nepilngadīgs un neprecējies, ar nosacījumu, ka šāda ģimene pastāvējusi jau izcelsmes valstī;

6) **izcelsmes valsts** — personas valstspiederības valsts (valstis) vai bezvalstnieka agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts vai valstis;

7) **nepilngadīga persona bez pavadības** — trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas ir jaunāks par 18 gadiem un ieradies vai palicis Latvijas Republikā bez tādas personas pavadības, kura ir par viņu atbildīga saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ģimenes tiesību jomā, (tēvs, māte, aizbildnis) līdz brīdim, kad atbildīgā persona atsāk pildīt pienākumu pret viņu;

8) **pagaidu aizsardzība** — ārkārtas pasākums, ar kuru personu grupai šajā likumā noteiktajā kārtībā piešķir tiesības noteiktu laiku uzturēties Latvijas Republikā;

9) **patvēruma meklētājs** — trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas šajā likumā noteiktajā kārtībā ir izteicis vēlmi iegūt bēgļa vai alternatīvo statusu robežšķērsošanas vietā pirms ieceļošanas Latvijas Republikā vai jau atrodoties Latvijas Republikas teritorijā, līdz brīdim, kad noslēdzies administratīvais process par viņa iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu (turpmāk arī — iesniegums);

10) **patvēruma meklētājs, kuram ir īpašas procesuālās vai uzņemšanas vajadzības** — nepilngadīga persona, persona ar invaliditāti, persona vecumā, kuru sasniedzot Latvijas Republikā piešķir vecuma pensiju, grūtniece, vecāks ar nepilngadīgu bērnu, cilvēktirdzniecības upuris, persona, kurai veselības stāvokļa dēļ nepieciešama īpaša aprūpe, persona ar garīgiem traucējumiem, persona, kas pārcietusi spīdzināšanu, izvarošanu vai cita veida nopietnu psiholoģisku, fizisku vai seksuālu vardarbību, vai cita īpaši aizsargājama persona, kuras spējas izmantot tiesības un pildīt pienākumus patvēruma procedūras laikā ir ierobežotas;

11) **patvēruma procedūra** — kārtība, kādā atbilstoši šim likumam izskata patvēruma meklētāja iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu no tā iesniegšanas brīža līdz brīdim, kad noslēdzies administratīvais process par viņa iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu;

12) **pirmā patvēruma valsts** — valsts, kura patvēruma meklētāju uzņems atpakaļ, kurā viņš ir atzīts par bēgli un var joprojām gūt labumu no šādas aizsardzības vai bauda citādu pietiekamu aizsardzību un kurā tostarp tiek ievērots aizliegums patvēruma meklētāju izraidīt uz tādu valsti, kur viņa dzīvība un brīvība ir apdraudēta sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem;

13) **uzņemšanas materiālie nosacījumi** — uzņemšanas nosacījumi, kas ietver mājokli, pārtiku, apģērbu, finansiālu atbalstu (piemēram, dienasnaudu, talonus).

2.pants. Likuma mērķis

Šā likuma mērķis ir nodrošināt personu tiesības Latvijas Republikā saņemt patvērumu, iegūt bēgļa vai alternatīvo statusu vai saņemt pagaidu aizsardzību.

3.pants. Neizraidīšanas princips un citi patvēruma jomā īpaši piemērojami principi

(1) Patvēruma meklētāju nedrīkst izraidīt uz valsti vai izdot valstij, kurā pastāv šā likuma 37.panta pirmajā daļā vai 40.panta pirmajā daļā minētie draudi.

(2) Bēgli nedrīkst izraidīt uz valsti vai izdot valstij, kurā pastāv šā likuma 37.panta pirmajā daļā minētie draudi.

(3) Personu, kurai Latvijas Republikā piešķirts alternatīvais statuss, nedrīkst izraidīt uz valsti vai izdot valstij, kurā pastāv šā likuma 40.panta pirmajā daļā minētie draudi.

(4) Patvēruma meklētāju, bēgli vai personu, kurai piešķirts alternatīvais statuss, var izraidīt, ja tas nav pretrunā ar Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām un pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) ir pamats uzskatīt, ka patvēruma meklētājs, bēglis vai persona, kurai piešķirts alternatīvais statuss, rada draudus valsts drošībai;

2) patvēruma meklētājs, bēglis vai persona, kurai piešķirts alternatīvais statuss, ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu atzīta par vainīgu tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem atzīstams par sevišķi smagu noziegumu un rada draudus Latvijas sabiedrībai;

3) patvēruma meklētājs iesniedzis atkārtotu iesniegumu pēc tam, kad ir noslēdzies administratīvais process par pirmo reizi iesniegto atkārtoto iesniegumu.

(5) Patvēruma jomā it īpaši piemēro bērna tiesību aizsardzības principu un ģimenes atkalapvienošanās principu.

4.pants. Patvēruma procedūrā iesaistīto institūciju un Apvienoto Nāciju Organizācijas augstā komisāra bēgļu lietās sadarbība

(1) Pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas augstā komisāra bēgļu lietās pieprasījuma patvēruma procedūrā iesaistītās institūcijas:

1) ļauj piekļūt patvēruma meklētājam un sazināties ar viņu arī tad, ja viņš ir aizturēts vai atrodas robežšķērsošanas vietā vai robežšķērsošanas tranzīta zonā;

2) sniedz informāciju par patvēruma meklētāja iesniegumu, ja viņš tam piekrīt, kā arī par patvēruma procedūrā iesaistīto institūciju lēmumiem un tiesas nolēmumiem.

(2) Izskatot iesniegumu, patvēruma procedūrā iesaistītās institūcijas izvērtē Apvienoto Nāciju Organizācijas augstā komisāra bēgļu lietās viedokli par patvēruma meklētāja iesniegumu.

5.pants. Informācijas neizpaušana un apkopošana

(1) Patvēruma procedūrā iesaistīto institūciju darbiniekiem nav tiesību izpaust informāciju par patvēruma meklētāju, arī par iesnieguma iesniegšanas faktu, izņemot šā panta otrajā daļā minētos gadījumus. Par informācijas izpaušanu darbinieks saucams pie disciplinārās atbildības, administratīvās atbildības vai kriminālatbildības.

(2) Informāciju par patvēruma meklētāju drīkst izpaust gadījumos, kad attiecīgā persona tam rakstveidā piekritusi vai informāciju savas kompetences ietvaros pieprasījusi valsts vai pašvaldības institūcija.

(3) Ja patvēruma procedūrā iesaistītās institūcijas iegūst informāciju no šā likuma 42.pantā minētajām personām, informācija iegūstama tādā veidā, lai šīs personas netiktu tieši informētas par faktu, ka konkrētā persona ir patvēruma meklētājs, bēglis vai persona, kurai piešķirts alternatīvais statuss, kā arī lai netiktu kaitēts minētās personas un tās apgādībā esošo vai joprojām izcelsmes valstī dzīvojošo ģimenes locekļu dzīvībai, brīvībai, drošībai un veselībai.

(4) Lai nodrošinātu patvēruma meklētāju uzskaiti un patvēruma procedūras virzību, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (turpmāk — Pārvalde) uztur un aktualizē patvēruma meklētāju reģistru. Tajā iekļaujamo ziņu apjomu un izmantošanas kārtību, kā arī institūcijas, kurām piešķirama piekļuve reģistrā iekļautajām ziņām, nosaka Ministru kabinets.

(5) Informācijas apmaiņu ar pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmu *Eurodac* saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 26.jūnija regulā Nr. 603/2013 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas *Eurodac* izveidi, lai efektīvi piemērotu regulu (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropola pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar *Eurodac* datiem tiesībaizsardzības nolūkos, un ar kuru groza regulu (ES) Nr. 1077/2011, ar ko izveido Eiropas Aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā paredzētajiem nosacījumiem, nodrošina ar patvēruma meklētāju pirkstu nospiedumu informācijas sistēmu.

(6) Patvēruma meklētāju pirkstu nospiedumu informācijas sistēmā iekļaujamo ziņu apjomu, iekļaušanas kārtību, izmantošanas nosacījumus un glabāšanas termiņus, institūcijas, kurām piešķirama piekļuve informācijas sistēmā esošajām ziņām, kā arī institūcijas, kuras ir tiesīgas pieprasīt pirkstu nospiedumu salīdzināšanu ar *Eurodac* centrālo daktiloskopisko datubāzi, un šādas salīdzināšanas pieprasīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

II nodaļa
Patvēruma meklētāja uzturēšanās Latvijas Republikā

6.pants. Vēlme iegūt bēgļa vai alternatīvo statusu un iesnieguma iesniegšana

(1) Vēlmi saņemt bēgļa vai alternatīvo statusu persona ir tiesīga izteikt mutvārdos vai rakstveidā.

(2) Persona iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu iesniedz personīgi Valsts robežsardzei:

1) robežšķērsošanas vietā vai robežšķērsošanas tranzīta zonā pirms ieceļošanas Latvijas Republikā;

2) Valsts robežsardzes struktūrvienībā, ja persona atrodas Latvijas Republikā.

(3) Mutvārdos izteiktu vēlmi iegūt bēgļa vai alternatīvo statusu Valsts robežsardze patvēruma meklētāja klātbūtnē noformē rakstveidā.

(4) Ja persona vēlmi iegūt bēgļa vai alternatīvo statusu ir izteikusi Pārvaldei, Valsts policijai vai Ieslodzījuma vietu pārvaldei, tās nekavējoties, ne vēlāk kā triju darbdienu laikā, sazinās ar Valsts robežsardzi, lai patvēruma meklētājs varētu iesniegt iesniegumu.

(5) Ja ir norādes par to, ka trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas atrodas robežšķērsošanas vietā vai robežšķērsošanas tranzīta zonā pie Latvijas Republikas ārējās robežas vai atrodas aizturēšanas vietā, varētu izteikt vēlmi iegūt bēgļa vai alternatīvo statusu (baidās atgriezties izcelsmes valstī vai pastāv citi uz starptautiskās aizsardzības nepieciešamību norādoši apstākļi), Valsts robežsardze, Valsts policija vai Ieslodzījuma vietu pārvalde sniedz viņam informāciju par iespēju to darīt.

(6) Nepilngadīga persona bez pavadības vēlmi iegūt bēgļa vai alternatīvo statusu izsaka šajā pantā noteiktajā kārtībā. Nepilngadīgu personu bez pavadības personiskajās un mantiskajās attiecībās patvēruma procedūras laikā pārstāv bāriņtiesa vai tās iecelts aizbildnis, vai bērnu aprūpes iestādes vadītājs (turpmāk arī — nepilngadīgas personas pārstāvis).

(7) Ja bērnu aprūpes iestādes vadītājs, pamatojoties uz nepilngadīgās personas bez pavadības doto personīgās

situācijas izvērtējumu, uzskata, ka nepilngadīgajai personai nepieciešama starptautiskā aizsardzība, viņam ir tiesības iesniegt iesniegumu nepilngadīgās personas vārdā šā panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

7.pants. Darbības pēc iesnieguma iesniegšanas

(1) Pēc iesnieguma saņemšanas vai patvēruma meklētāja uzņemšanas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 26.jūnija regulu (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (turpmāk — regula Nr. 604/2013), Valsts robežsardze:

1) reģistrē patvēruma meklētāja iesniegumu ne vēlāk kā triju darbdienu laikā pēc tā saņemšanas. Ja iesniegumus vienlaikus iesniedz liels skaits trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku un triju darbdienu termiņu ievērot nav iespējams, iesnieguma reģistrācijas termiņu var pagarināt līdz 10 darbdienām;

2) noņem katra vismaz 14 gadus veca patvēruma meklētāja pirkstu nospiedumus, lai pārbaudītu viņa identitāti;

3) identificē patvēruma meklētāju un noskaidro viņa valstspiederību.

(2) Identificējot patvēruma meklētāju un noskaidrojot viņa valstspiederību, Valsts robežsardzei ir tiesības:

1) veikt patvēruma meklētāja un viņa mantu apskati, kā arī izņemt priekšmetus un dokumentus, ja tiem var būt nozīme iesnieguma izskatīšanā vai tie var radīt draudus patvēruma meklētājam vai apkārtējiem. Par šīm darbībām tiek sastādīts protokols. Patvēruma meklētāja apskati veic tā paša dzimuma Valsts robežsardzes amatpersona, ievērojot cilvēka cieņas, kā arī fiziskās un psiholoģiskās neaizskaramības principus. Nepilngadīgas personas un tās mantu apskati veic šīs personas pārstāvja klātbūtnē;

2) noteikt dokumentu, priekšmetu, valodas, medicīniskās un citas ekspertīzes un pārbaudes;

3) nofotografēt patvēruma meklētāju.

(3) Valsts robežsardze un Pārvalde izvērtē, vai patvēruma meklētājam ir īpašas uzņemšanas vai procesuālās vajadzības.

(4) Lai nodrošinātu, ka patvēruma meklētājs spēj izmantot šajā likumā viņam noteiktās tiesības un pildīt viņam paredzētos pienākumus, Valsts robežsardze un Pārvalde savlaicīgi informē viņu par patvēruma procedūru, tās termiņiem, viņa tiesībām un pienākumiem šīs procedūras laikā, par iespējamām sekām, ja patvēruma meklētājs nepilda savus pienākumus un nesadarbojas ar patvēruma procedūrā iesaistītajām institūcijām, par iesnieguma skaidras vai netiešas atsaukšanas sekām, par patvēruma procedūrā iesaistīto institūciju kompetenci, par institūcijām, kas nodrošina juridisko palīdzību, kā arī par uzņemšanas nosacījumiem, tai skaitā tiesībām saņemt veselības aprūpes pakalpojumus. Minēto informāciju patvēruma meklētājam Valsts robežsardzes un Pārvaldes amatpersona sniedz rakstveidā valodā, kuru viņš saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu. Ja nepieciešams, minēto informāciju Valsts robežsardzes un Pārvaldes amatpersona sniedz arī mutvārdos.

(5) Ja iesniegumu iesniegusi nepilngadīga persona bez pavadības, bāriņtiesa kopā ar pašvaldības sociālo dienestu, Valsts robežsardzi un Pārvaldi nekavējoties veic pasākumus, lai meklētu nepilngadīgās personas ģimenes locekļus, un noskaidro, kādas ir šīs personas iespējas atgriezties ģimenē. Bāriņtiesa nekavējoties lemj par aizbildņa iecelšanu nepilngadīgai personai bez pavadības. Lēmumu par aizbildņa iecelšanu bāriņtiesa pieņem, noskaidrojot Pārvaldes viedokli. Nepilngadīgai personai bez pavadības primāri tiek nodrošināta aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē.

8. pants. Patvēruma meklētāja statusu apliecinoši dokumenti

(1) Patvēruma meklētāja statusu un tiesības uzturēties Latvijas Republikas teritorijā patvēruma procedūras laikā apliecina patvēruma meklētāja personas dokuments vai ārzemnieka personas apliecība.

(2) Patvēruma meklētāja personas dokumenta paraugu un izsniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētos dokumentus neizsniedz, ja patvēruma meklētājs ir aizturēts, kā arī līdz brīdim, kad pieņemts lēmums par viņa iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai, ja tas iesniegts robežšķērsošanas vietā vai robežšķērsošanas tranzīta zonā.

(4) Ja patvēruma meklētājs vēlas būt nodarbināts un Pārvalde konstatē, ka ir iestājušies Imigrācijas likumā minētie nosacījumi, lai patvēruma meklētājam piešķirtu tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem, viņam izsniedz ārzemnieka personas apliecību.

(5) Patvēruma meklētājs personu apliecinošus un ceļošanas dokumentus nodod Valsts robežsardzei līdz brīdim, kad stājies spēkā galīgais lēmums, izņemot gadījumu, kad patvēruma meklētājam ir cits likumīgs pamats uzturēties Latvijas Republikā.

(17.06.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.06.2021.)

9.pants. Patvēruma meklētāju izmitināšana

(1) Ja patvēruma meklētājam nav pietiekamu līdzekļu, lai nodrošinātu savam veselības stāvoklim atbilstošus sadzīves apstākļus un savu uzturēšanos patvēruma procedūras laikā, viņu izmitina patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā. Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrs ir Pārvaldes struktūrvienība. Ja izmitināšanu nodrošina Pārvalde, tā pēc iespējas, ņemot vērā patvēruma meklētāja viedokli, saglabā Latvijas Republikā esošās patvēruma meklētāja ģimenes vienotību.

(2) Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrs ir kopīgs neaizturētu patvēruma meklētāju mājoklis, kurā nodrošina sadzīvei nepieciešamos apstākļus, ņemot vērā arī patvēruma meklētāja īpašās uzņemšanas vajadzības, un aizsargā viņa fizisko un garīgo veselību. Ministru kabinets nosaka patvēruma meklētāju izmitināšanas centra iekšējās kārtības noteikumus.

(2^1) Iekšlietu ministrija nodod tās valdījumā esošās patvēruma meklētāju izmitināšanas centra telpas un to iekārtas bezatlīdzības lietošanā pakalpojumu sniedzējiem, kuri izraudzīti, ievērojot publisko iepirkumu regulējumu, un nodrošina patvēruma meklētājiem viņu izmitināšanas laikā veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, iespēju iegūt pirmsskolas izglītību nepilngadīgajiem, citu patvēruma meklētāju tiesību ievērošanu, kā arī integrācijas pasākumu īstenošanu. Bezatlīdzības lietošanā nodoto telpu uzturēšanas izdevumus sedz Iekšlietu ministrija.

(3) Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā izmitināta patvēruma meklētāja uzturam un dienasnaudas izmaksai paredzēto izdevumu apmēru un segšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(4) Patvēruma meklētāju var pārvietot no viena patvēruma meklētāju izmitināšanas centra uz citu tikai nepieciešamības gadījumā un pēc iespējas nodrošinot to, ka pilngadīgs patvēruma meklētājs ar īpašām uzņemšanas vajadzībām tiek izmitināts kopā ar pieaugušiem tuviem radiniekiem, kuri jau atrodas Latvijas Republikā un ir par viņu atbildīgi saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem. Pārvalde nodrošina patvēruma meklētājam iespēju paziņot savam pārstāvim par viņa pārvietošanu un jauno adresi.

(5) Pārvalde var izmitināt patvēruma meklētāju ārpus patvēruma meklētāju izmitināšanas centra, ja pārsniegta tā ietilpība un tiek nodrošināti šā panta otrajā daļā minētie apstākļi.

(6) Nepilngadīgu personu bez pavadības izmitina patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā, ievieto bērnu aprūpes iestādē vai audžuģimenē. Lēmumu par nepilngadīgas personas bez pavadības izmitināšanu patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā, ievietošanu bērnu aprūpes iestādē vai audžuģimenē pieņem bāriņtiesa sadarbībā ar sociālo dienestu, noskaidrojot Pārvaldes viedokli. Nepilngadīga persona bez pavadības patvēruma meklētāju izmitināšanas

centrā vai bērnu aprūpes iestādē tiek izmitināta līdz brīdim, kad tai tiek nodrošināta piemērota aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē vai tiek konstatēts, ka aizbildņa iecelšana vai ievietošana audžuģimenē konkrētajai nepilngadīgajai personai bez pavadības nav piemērota. Izvērtējot bērna labākās intereses, bāriņtiesa ņem vērā nepilngadīgās personas ģimenes atkalapvienošanās iespēju, nepilngadīgās personas labklājību un sociālo attīstību, īpaši tās izcelsmi, aizsardzības un drošības apsvērumus, sevišķi varbūtību, ka nepilngadīgā persona ir cilvēktirdzniecības upuris, kā arī nepilngadīgās personas intereses un viedokli atbilstoši tās vecumam un briedumam, ievērojot šādus nosacījumus:

1) nepilngadīgu personu bez pavadības izmitina kopā ar pilngadīgajiem radiniekiem;

2) vienas ģimenes bērni nav šķirami, izņemot gadījumu, kad tas tiek darīts bērnu labākajās interesēs;

3) nepilngadīgai personai bez pavadības izmitināšanas vietu maina tikai tad, ja tas atbilst šīs personas interesēm.

(7) Nepilngadīgam patvēruma meklētājam tiek nodrošinātas iespējas iegūt izglītību valsts valodā valsts vai pašvaldības izglītības iestādē. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā nepilngadīgam patvēruma meklētājam nodrošina izglītības ieguves iespējas.

(8) Pašvaldības faktiskos izdevumus par nepilngadīgas personas bez pavadības izmitināšanu bērnu aprūpes iestādē sedz no Labklājības ministrijai kārtējam gadam šim mērķim piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem.

(9) Pašvaldības izdevumus par nepilngadīgas personas bez pavadības izmitināšanu audžuģimenē, tas ir, pašvaldības saistošajos noteikumos paredzētajā apmērā izmaksāto atlīdzību par audžuģimenes pienākumu veikšanu, kā arī pabalstu bērna uzturam un pabalstu apģērba un mīkstā inventāra iegādei, sedz no Labklājības ministrijai kārtējam gadam šim mērķim piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem.

(10) Ja nepilngadīga persona bez pavadības ir uzsākusi pamatizglītības vai vispārējās vidējās izglītības ieguvi un to turpina arī pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas, un ir izmitināta bērnu aprūpes iestādē vai audžuģimenē, valsts atlīdzina pašvaldībai izdevumus par šīs personas izmitināšanu bērnu aprūpes iestādē vai audžuģimenē līdz tā mācību gada beigām, kurā persona sasniegusi pilngadību.

(11) Pašvaldības izdevumus par nepilngadīgas personas bez pavadības izmitināšanu bērnu aprūpes iestādē vai audžuģimenē sedz reizi ceturksnī Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.04.2017. likumu, kas stājas spēkā 24.05.2017.)

10.pants. Personas izraidīšana no Latvijas Republikas

Personai, kuras iesniegums izskatīts šajā likumā noteiktajā kārtībā un attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, lēmums par iesnieguma izskatīšanas pārtraukšanu vai lēmums par atteikumu atsākt iesnieguma izskatīšanu, izsniedz izbraukšanas rīkojumu vai attiecībā uz šo personu pieņem lēmumu par piespiedu izraidīšanu Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā, izņemot gadījumu, kad tai ir cits likumīgs pamats uzturēties Latvijas Republikā.

III nodaļa
Patvēruma meklētāja tiesības un pienākumi

11.pants. Patvēruma meklētāja tiesības

(1) Patvēruma procedūrā iesaistītās institūcijas veic pasākumus, lai nodrošinātu patvēruma meklētāja tiesību

ievērošanu.

(2) Patvēruma meklētājam ir tiesības:

1) izteikt vēlmi iegūt bēgļa vai alternatīvo statusu, sākotnējās intervijas un personiskās intervijas laikā sniegt paskaidrojumus un precizējumus valodā, kuru viņš saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu. Ja nepieciešams, Valsts robežsardze un Pārvalde pieaicina tulku, par kura pakalpojumiem maksā no šim mērķim paredzētiem valsts budžeta līdzekļiem;

2) patvēruma procedūras laikā iesniegt dokumentus, kas attiecināmi uz iesnieguma un tiesā iesniegtā pieteikuma izskatīšanu. To dokumentu tulkošanu, kuriem ir būtiska nozīme iesnieguma un tiesā iesniegtā pieteikuma izskatīšanā, nodrošina institūcija, kura izskata attiecīgo iesniegumu vai pieteikumu, no šim mērķim paredzētiem valsts budžeta līdzekļiem;

3) līdz brīdim, kad pārsūdzēti šā likuma 28.panta pirmajā daļā minētie lēmumi, pēc pieprasījuma un bez maksas saņemt no Valsts robežsardzes un Pārvaldes vismaz informāciju par patvēruma procedūru, ņemot vērā patvēruma meklētāja konkrētos apstākļus, kā arī informāciju no Pārvaldes par šā likuma 28.panta pirmajā daļā minēto lēmumu pārsūdzēšanas kārtību un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanas nosacījumiem, ja pieņemts patvēruma meklētājam nelabvēlīgs lēmums;

4) par saviem līdzekļiem pieaicināt personu juridiskās palīdzības saņemšanai;

5) saņemt valsts nodrošinātu juridisko palīdzību normatīvajos aktos noteiktajā apjomā, pārsūdzot pilsētas (rajona) tiesā Valsts robežsardzes lēmumu par patvēruma meklētāja reģistrēšanos Valsts robežsardzes struktūrvienībā vai par patvēruma meklētāja aizturēšanu;

6) saņemt valsts nodrošinātu juridisko palīdzību normatīvajos aktos noteiktajā apjomā, pārsūdzot Administratīvajā rajona tiesā Pārvaldes pilnvarotas amatpersonas lēmumu par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas, par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, par patvēruma meklētāja pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, kura izskatīs iesniegumu saskaņā ar regulu Nr. 604/2013, par iesnieguma izskatīšanas pārtraukšanu, par atteikumu atsākt iesnieguma izskatīšanu un par atteikumu izmaksāt uzturam paredzētos līdzekļus un dienasnaudu, ja patvēruma meklētājam nav pietiekamu līdzekļu, lai pieaicinātu personu juridiskās palīdzības saņemšanai;

7) saņemt šīs daļas 6.punktā minētā lēmuma, tā pārsūdzēšanas kārtības un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanas nosacījumu izskaidrojumu valodā, kuru viņš saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu, izņemot gadījumu, kad patvēruma meklētājam ir pārstāvis vai jau tiek sniegta juridiskā palīdzība;

8) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību, primāro veselības aprūpi, ambulatoro un stacionāro psihiatrisko palīdzību, ja ir nopietni garīgās veselības traucējumi, kā arī visu medicīnisko palīdzību nepilngadīgām personām, kuras nesniegšana var radīt apdraudējumu bērna attīstībai un veselībai, par valsts līdzekļiem, ņemot vērā patvēruma meklētāja īpašās uzņemšanas vajadzības;

9) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sazināties ar radiniekiem, Apvienoto Nāciju Organizācijas augsto komisāru bēgļu lietās vai citu organizāciju, kas sniedz juridiskas vai citu veidu konsultācijas patvēruma meklētājiem.

(3) Ja Valsts robežsardze vai Pārvalde konstatējusi, ka patvēruma meklētājam ir īpašas procesuālās vai uzņemšanas vajadzības, viņam ir tiesības saņemt atbilstošu un pienācīgu atbalstu savu tiesību izmantošanai un pienākumu pildīšanai visas patvēruma procedūras laikā.

(4) Patvēruma meklētājam vai viņa pārstāvim ir tiesības iepazīties ar lietā esošo informāciju, izņemot gadījumus, kad šīs informācijas atklāšana:

1) var kaitēt Latvijas valsts interesēm;

2) var kaitēt to personu drošībai, kuras sniedz informāciju vai uz kurām informācija attiecas;

3) var ietekmēt patvēruma procedūrā iesaistīto institūciju izmeklēšanas darbības, kas saistītas ar iesnieguma izskatīšanu.

12.pants. Patvēruma meklētāja pienākumi

(1) Patvēruma meklētājam ir pienākums:

1) sadarboties ar Valsts robežsardzi, lai tā varētu noņemt viņa pirkstu nospiedumus, viņu nofotografēt un identificēt, kā arī ar Pārvaldi un citām patvēruma procedūrā iesaistītajām institūcijām;

2) piedalīties sākotnējā intervijā un personiskajā intervijā, personīgi atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem un pēc iespējas drīzāk sniegt visu informāciju, kas nepieciešama, lai izskatītu iesniegumu un pieņemtu attiecīgu lēmumu, pat ja sākotnējā intervijā un personiskajā intervijā piedalās patvēruma meklētāja pārstāvis vai nepilngadīgas personas bez pavadības pārstāvis. Pienākums pēc iespējas drīzāk sniegt visu informāciju attiecas arī uz patvēruma meklētāja pārstāvi;

3) sabiedrības veselības interesēs veikt veselības pārbaudi;

4) uzturoties patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā vai Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās, ievērot iekšējās kārtības noteikumus;

5) informēt Pārvaldi un Valsts robežsardzi par dzīvesvietas adresi un tās maiņu, ja patvēruma meklētājs nav izmitināts patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā vai nav aizturēts. Patvēruma meklētāja pēdējā norādītā dzīvesvietas adrese ir uzskatāma par adresi, kas izmantojama saziņai ar viņu.

(2) Šā panta pirmās daļas 2.punktā minētā informācija ir arī patvēruma meklētāja paskaidrojumi un viņa rīcībā esošie dokumenti par viņa vecumu un iepriekšējo darbību, ieskaitot datus par viņa ģimenes locekļiem, tēvu un māti, brāļiem un māsām, identitāti, pilsonību, iepriekšējo dzīvesvietu un dzīvesvietas valsti, iepriekšējiem iesniegumiem, ceļojumu maršrutiem, personu apliecinošiem un ceļošanas dokumentiem, kā arī iemesliem, kuru dēļ ir iesniegts iesniegums.

(3) Patvēruma meklētāja veselības stāvokļa pārbaudes un sanitārās apstrādes, kā arī to rezultātu reģistrēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.04.2017. likumu, kas stājas spēkā 24.05.2017.)

IV nodaļa
Ierobežojošie pasākumi patvēruma procedūrā

13.pants. Ierobežojošo pasākumu piemērošana patvēruma procedūrā

(1) Vadoties pēc nepieciešamības un ievērojot samērīguma principu, patvēruma meklētājam patvēruma procedūrā var piemērot šādus ierobežojošos pasākumus:

1) reģistrēšanās noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā;

2) aizturēšana.

(2) Nepieciešamību piemērot ierobežojošo pasākumu izvērtē, ņemot vērā patvēruma meklētāja individuālo situāciju un apstākļus.

(3) Ja vairs nepastāv apstākļi, kas bija par pamatu ierobežojošā pasākuma piemērošanai, vai patvēruma procedūra ir pabeigta, attiecīgo pasākumu atceļ.

14.pants. Reģistrēšanās noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā

(1) Patvēruma meklētājam, ievērojot šā likuma 13.panta prasības, var noteikt pienākumu noteiktā laikā, bet ne retāk kā reizi mēnesī reģistrēties Valsts robežsardzes struktūrvienībā, ja ir pamats uzskatīt, ka pastāv kāds no šādiem nosacījumiem:

1) iesniegums iesniegts, lai nepamatoti iegūtu uzturēšanās tiesības;

2) iesniegums iesniegts, lai nepamatoti izvairītos no izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu izpildes;

3) patvēruma meklētājs izvairīsies no patvēruma procedūras;

4) konstatēti apstākļi, kas ir pamats patvēruma meklētāja aizturēšanai, bet, ņemot vērā viņa individuālo situāciju un apstākļus, aizturēšana būtu nesamērīgs ierobežojošs pasākums.

(2) Lēmumu par reģistrēšanos noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā pieņem Valsts robežsardzes priekšnieka pilnvarota amatpersona. Lēmumā norāda:

1) tā patvēruma meklētāja vārdu (vārdus), uzvārdu, dzimšanas datumu un valstspiederību, kuram piemērots ierobežojošais pasākums;

2) faktu konstatējumu;

3) ierobežojošā pasākuma piemērošanas tiesisko pamatojumu, kā arī piemērotās tiesību normas;

4) noteiktā pienākuma izpildes nosacījumus;

5) lēmuma apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtību.

(3) Lēmumam par reģistrēšanos noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā pievieno patvēruma meklētāja fotoattēlu.

(4) Tiek noteikts, ka pienākums reģistrēties noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā pildāms patvēruma meklētāja dzīvesvietai tuvākajā Valsts robežsardzes struktūrvienībā. Pēc patvēruma meklētāja lūguma var noteikt citu Valsts robežsardzes struktūrvienību minētā pienākuma izpildei.

(5) Patvēruma meklētāju ar lēmumu par reģistrēšanos noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā iepazīstina valodā, kuru viņš saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, un viņam izskaidro šā lēmuma būtību, kā arī apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtību.

15.pants. Lēmuma par reģistrēšanos noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā apstrīdēšana un pārsūdzēšana

(1) Patvēruma meklētājam ir tiesības septiņu darbdienu laikā pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par reģistrēšanos

noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā, to apstrīdēt padotības kārtībā augstākā iestādē. Lēmuma apstrīdēšana neaptur tā darbību.

(2) Patvēruma meklētāju ar lēmumu, kas pieņemts par apstrīdēto lēmumu par reģistrēšanos noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā, iepazīstina valodā, kuru viņš saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, un viņam izskaidro šā lēmuma būtību un pārsūdzēšanas kārtību.

(3) Augstākas iestādes lēmumu par reģistrēšanos noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā var pārsūdzēt pilsētas (rajona) tiesā septiņu darbdienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur iepriekš minētā lēmuma darbību.

(4) Ja patvēruma meklētājs vēlas saņemt valsts nodrošinātu juridisko palīdzību, lai pārsūdzētu Valsts robežsardzes lēmumu par reģistrēšanos noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā, viņš iesniedz Valsts robežsardzei iesniegumu par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības pieprasījumu. Minētā iesnieguma veidlapas paraugu nosaka Ministru kabinets.

(5) Valsts robežsardze nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc šā panta ceturtajā daļā minētā iesnieguma saņemšanas, nosūta iestādei, kas ir atbildīga par juridiskās palīdzības sniegšanu, lūgumu sniegt juridisko palīdzību, pievienojot pārsūdzamā lēmuma kopiju.

16.pants. Patvēruma meklētāja aizturēšanas nosacījumi

Patvēruma meklētāju, ievērojot šā likuma 13.panta prasības, var aizturēt, ja pastāv kāds no šādiem aizturēšanas nosacījumiem:

1) nepieciešams noskaidrot vai pārbaudīt patvēruma meklētāja identitāti vai valstspiederību;

2) nepieciešams noskaidrot faktus, uz kuriem tiek pamatots iesniegums un kurus var noskaidrot, tikai veicot aizturēšanu, īpaši ja iespējama bēgšana (persona bez acīmredzama pamata šķērsoja valsts robežu, izvairoties no robežpārbaudēm, iepriekš izvairījās no izraidīšanas, slēpa savu identitāti, sniedza nepatiesas vai pretrunīgas ziņas, ir citi fakti, kas norāda uz bēgšanas iespējamību);

3) nepieciešams lemt par patvēruma meklētāja tiesībām ieceļot Latvijas Republikā;

4) ir pamats uzskatīt, ka izraidīšanas procedūras ietvaros aizturētā persona iesniedza iesniegumu, lai kavētu vai padarītu neiespējamu izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu izpildi, un ir konstatēts, ka attiecīgajai personai nekas nav traucējis šādu iesniegumu iesniegt iepriekš;

5) kompetentajām valsts institūcijām (tai skaitā Valsts robežsardzei) ir pamats uzskatīt, ka patvēruma meklētājs rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai;

6) ir konstatēta pārsūtīšanas procedūras nepieciešamība saskaņā ar regulas Nr. 604/2013 28.panta noteikumiem.

17.pants. Patvēruma meklētāja aizturēšanas kārtība

(1) Ja pastāv kāds no šā likuma 16.pantā minētajiem aizturēšanas nosacījumiem, Valsts robežsardzes priekšnieka pilnvarota amatpersona, ievērojot šā likuma 13.panta prasības, var aizturēt patvēruma meklētāju līdz sešām diennaktīm.

(2) Patvēruma meklētāja aizturēšanas vietā vai pēc aizturētā patvēruma meklētāja nogādāšanas aizturēšanas

telpās Valsts robežsardze nekavējoties sastāda aizturēšanas protokolu. Protokolā norāda:

1) tās amatpersonas vārdu, uzvārdu un amatu, kura sastādīja protokolu, kā arī tā sastādīšanas laiku un vietu;

2) aizturētā patvēruma meklētāja vārdu (vārdus), uzvārdu, dzimšanas datumu un valstspiederību;

3) tās amatpersonas vārdu, uzvārdu un amatu, kura izdarīja faktisko aizturēšanu, aizturēšanas faktisko laiku un vietu, kā arī laiku, kad patvēruma meklētājs nogādāts Valsts robežsardzes telpās, lai sastādītu aizturēšanas protokolu;

4) konstatētos faktus;

5) aizturēšanas iemeslu, kā arī piemērotās tiesību normas;

6) aizturēšanas pārsūdzēšanas kārtību;

7) iespēju lūgt bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību.

(3) Aizturot patvēruma meklētāju, Valsts robežsardzes amatpersona veic personas un mantu apskati un sastāda par to protokolu. Ja personas apskate ir saistīta ar ķermeņa atkailināšanu vai pārmeklēšanu, apskati veic tā paša dzimuma amatpersona, nepiedaloties pretēja dzimuma personām, izņemot ārstniecības personālu.

(4) Aizturētā patvēruma meklētāja mantu apskati veic viņa klātbūtnē. Neatliekamos gadījumos mantas var apskatīt bez aizturētā patvēruma meklētāja klātbūtnes.

(5) Patvēruma meklētāju iepazīstina ar aizturēšanas protokolu valodā, kuru viņš saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, viņam izskaidro aizturēšanas iemeslus, pārsūdzēšanas kārtību, kārtību, kādā tiek īstenota tiesas kontrole pār aizturēšanu, un viņu informē par iespēju lūgt bezmaksas juridisko palīdzību. Informāciju par aizturēšanas iemesliem, kā arī normatīvajos aktos noteikto aizturēšanas pārsūdzēšanas kārtību un bezmaksas juridiskās palīdzības sniedzēja un pārstāvja piešķiršanas kārtību izsniedz rakstveidā valodā, kuru patvēruma meklētājs saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu.

(6) Patvēruma meklētājs, kurš saskaņā ar šā likuma 11.panta otrās daļas 5.punkta noteikumiem vēlas saņemt valsts nodrošinātu juridisko palīdzību, iesniedz Valsts robežsardzei iesniegumu par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības pieprasījumu. Iesniegumu sastāda, izmantojot šā likuma 15.panta ceturtajā daļā minēto iesnieguma veidlapu. Valsts robežsardze nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc iesnieguma saņemšanas, uzaicina juridiskās palīdzības sniedzēju, kas iekļauts par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības sniegšanu atbildīgās iestādes sagatavotajā sarakstā.

(7) Aizturēšanas protokolu, kā arī personas un mantu apskates protokolu sastāda divos eksemplāros, no kuriem vienu izsniedz patvēruma meklētājam, bet otru pievieno patvēruma meklētāja lietai. Aizturēšanas protokolu, kā arī personas un mantu apskates protokolu paraksta amatpersona, kura to sastādīja, un aizturētais patvēruma meklētājs. Ja aizturētais patvēruma meklētājs atsakās parakstīt vai saņemt protokola eksemplāru, to norāda protokolā.

(8) Aizturēšanas termiņu skaita no brīža, kad patvēruma meklētājs faktiski tika aizturēts.

(9) Patvēruma meklētājam ir tiesības aizturēšanu pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā 48 stundu laikā pēc viņa iepazīstināšanas ar aizturēšanas protokolu un šā panta piektajā daļā minēto informāciju. Pārsūdzēšana neaptur aizturēšanu.

18.pants. Patvēruma meklētāja aizturēšana, pamatojoties uz tiesas lēmumu

(1) Aizturēt patvēruma meklētāju ilgāk par sešām diennaktīm drīkst, tikai pamatojoties uz rajona (pilsētas) tiesas

lēmumu.

(2) Ja pastāv kāds no šā likuma 16.pantā minētajiem aizturēšanas nosacījumiem, Valsts robežsardze, ievērojot šā likuma 13.panta prasības un, ja nepieciešams, pieprasot papildu informāciju no Pārvaldes, ne vēlāk kā 48 stundas pirms aizturēšanas termiņa beigām iesniedz rajona (pilsētas) tiesā (atbilstoši aizturētā patvēruma meklētāja faktiskajai atrašanās vietai) pamatotu ierosinājumu aizturēt patvēruma meklētāju ilgāk par sešām diennaktīm.

(3) Valsts robežsardzes amatpersona nogādā patvēruma meklētāju rajona (pilsētas) tiesā un, ja nepieciešams, pieaicina tulku.

(4) Ja tiesa pieņēmusi lēmumu atteikt patvēruma meklētāja aizturēšanu, Valsts robežsardze nekavējoties pēc tā noraksta saņemšanas un patvēruma meklētāja iepazīstināšanas ar to atbrīvo patvēruma meklētāju. Atkārtoti aizturēt patvēruma meklētāju drīkst tikai tādā gadījumā, ja ir iegūta informācija vai konstatēti jauni apstākļi, kas pamato aizturēšanu.

(5) Valsts robežsardze ierosinājumu aizturēt patvēruma meklētāju drīkst iesniegt rajona (pilsētas) tiesā neierobežotu reižu skaitu. Atkārtotu ierosinājumu izskata šajā pantā paredzētajā kārtībā.

19.pants. Tiesas lēmums par patvēruma meklētāja aizturēšanu

(1) Rajona (pilsētas) tiesa 24 stundu laikā, izskatot ierosinājumu aizturēt patvēruma meklētāju ilgāk par sešām diennaktīm, uzklausot Valsts robežsardzes amatpersonas viedokli, patvēruma meklētāja un viņa pārstāvja (ja tāds ir) viedokli, izvērtējot ierobežojošo pasākumu piemērošanas pamatu un aizturēšanas nosacījumus, pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1) atteikt patvēruma meklētāja aizturēšanu;

2) aizturēt patvēruma meklētāju, norādot aizturēšanas termiņu. Aizturēšanas termiņš nedrīkst būt ilgāks par diviem mēnešiem un nedrīkst pārsniegt patvēruma procedūras termiņu.

(2) Tiesas lēmuma norakstu nekavējoties, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā no tā pieņemšanas brīža, nosūta patvēruma meklētājam un Valsts robežsardzei. Ja patvēruma meklētājam nav pārstāvja, tiesa nodrošina pilna lēmuma teksta rakstveida tulkojumu patvēruma meklētājam saprotamā valodā vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu.

20.pants. Tiesas kontrole pār patvēruma meklētāja aizturēšanu

(1) Patvēruma meklētājs vai viņa pārstāvis jebkurā laikā var iesniegt rajona (pilsētas) tiesā (atbilstoši aizturētā patvēruma meklētāja faktiskajai atrašanās vietai) pieteikumu par aizturēšanas turpmākas piemērošanas nepieciešamības izvērtēšanu.

(2) Pieteikumu par aizturēšanas turpmākas piemērošanas nepieciešamības izvērtēšanu tiesa izskata, ievērojot šā likuma 18. un 19.panta noteikumus, ja nepieciešams, pieaicinot tulku.

(3) Pieteikumu par aizturēšanas turpmākas piemērošanas nepieciešamības izvērtēšanu var noraidīt, ja tajā nav ietvertas ziņas par apstākļiem, kas iepriekš, lemjot par aizturēšanu vai izskatot iepriekšējo pieteikumu, nebija zināmi. Tiesa pieteikumu izskata rakstveida procesā bez procesā iesaistīto personu piedalīšanās.

(4) Lēmums, kas pieņemts atbilstoši šā panta trešās daļas nosacījumiem, nav pārsūdzams.

21.pants. Izmitināšana aizturēšanas laikā

(1) Patvēruma meklētāju aizturēšanas laikā izmitina Valsts robežsardzes struktūrvienībā speciāli šim nolūkam iekārtotās telpās (turpmāk — Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpas), kuru iekārtošanas un aprīkošanas prasības nosaka Ministru kabinets.

(2) Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpu iekšējās kārtības noteikumus, patvēruma meklētāja tiesības, pienākumus un ierobežojumus šajās telpās, kā arī to priekšmetu un vielu sarakstu, kuras aizturētajam patvēruma meklētājam ir aizliegts glabāt patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās, nosaka Ministru kabinets.

(3) Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās izmitināta patvēruma meklētāja uzturēšanas normas, kā arī higiēnas un pirmās nepieciešamības preču apjomu nosaka Ministru kabinets.

(4) Izdevumus, kas saistīti ar aizturētā patvēruma meklētāja uzturēšanu, sedz no valsts budžeta.

(5) Valsts pārvaldes iestāžu amatpersonas, biedrību vai nodibinājumu, kā arī starptautisko organizāciju pilnvaroti pārstāvji ir tiesīgi apmeklēt Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpas, ievērojot to iekšējās kārtības noteikumus, lai pārliecinātos, kā tās izmanto patvēruma meklētāju aizturēšanas nodrošināšanai, novērtētu aizturēto patvēruma meklētāju izmitināšanas un uzturēšanās apstākļus, kā arī lai sniegtu aizturētajiem patvēruma meklētājiem attiecīgās institūcijas kompetencei atbilstošas juridiska vai cita veida konsultācijas. Apmeklējums saskaņojams ar Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpu priekšnieku, ja likumā nav noteikts citādi.

22.pants. Aizturēto patvēruma meklētāju ievietošana Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās un izvešana no tām

(1) Valsts robežsardzes amatpersona aizturēto patvēruma meklētāju ievieto Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās, pamatojoties uz šā likuma 17.pantā minētajā kārtībā sastādītu aizturēšanas protokolu.

(2) Ievietojot aizturēto patvēruma meklētāju Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās, pārbauda viņa veselības stāvokli un veic sanitāro apstrādi.

(3) Aizturēto patvēruma meklētāju izmitina, ievērojot personas pamattiesības un drošību, personiskās īpašības un psiholoģisko saderību, kā arī ievērojot šādus nosacījumus:

1) aizturētos patvēruma meklētājus — vīriešus un sievietes — izmitina atsevišķi;

2) aizturēto patvēruma meklētāju izmitina atsevišķi no personām, kuras tiek turētas aizdomās par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu vai kuras aizturētas Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā;

3) aizturēto patvēruma meklētāju, kuram ir veselības traucējumi, saskaņā ar ārstniecības personas norādījumiem ievieto speciāli šim nolūkam aprīkotā telpā;

4) aizturētos patvēruma meklētāju ģimenes locekļus izmitina kopā, ja kāds no tiem neiebilst, bet atsevišķi no citām aizturētām personām, nodrošinot privātumu;

5) aizturētajai nepilngadīgai personai nodrošina iespēju izglītoties, iesaistīties brīvā laika pavadīšanas pasākumos, tai skaitā rotaļās un atpūtas pasākumos, kas atbilst tās vecumam;

6) nepilngadīgai personai bez pavadības nodrošina izmitināšanu Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās, kurās ir tās vecumam atbilstošs aprīkojums, kā arī personāls;

7) aizturēto patvēruma meklētāju, kas ir izsludināts starptautiskajā meklēšanā, ievieto atsevišķi speciāli šim nolūkam aprīkotās telpās līdz brīdim, kad ir izlemts jautājums par turpmāku rīcību personas izdošanas

procedūrā, bet ne ilgāk par 72 stundām;

8) aizturēto patvēruma meklētāju, kas ir pārkāpis Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpu iekšējās kārtības noteikumus vai apdraud Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās esošo personu drošību, ar Valsts robežsardzes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu var ievietot atsevišķi speciāli šim nolūkam aprīkotās telpās uz laiku līdz 10 diennaktīm.

(4) Pēc ievietošanas Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās aizturēto patvēruma meklētāju valodā, kuru viņš saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, iepazīstina ar viņa tiesībām un pienākumiem šajās telpās, kā arī ar iekšējās kārtības noteikumiem.

(5) Lai nodrošinātu iekšējās kārtības un drošības pasākumu ievērošanu, tāda patvēruma meklētāja mantas, kurš izmitināts Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās, var apskatīt jebkurā laikā un bez patvēruma meklētāja klātbūtnes.

(6) Patvēruma meklētāju aizturēšanas laikā var pārvietot no vienām Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpām uz citām.

(7) Aizturēto patvēruma meklētāju var izvest no Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpām apsardzes uzraudzībā šādos gadījumos:

1) lai nodrošinātu šajā likumā noteiktās darbības;

2) lai sniegtu medicīnisko palīdzību;

3) lai saskaņā ar kriminālprocesa virzītāja rakstveida pieprasījumu veiktu kriminālprocesuālās darbības, ja tās nevar veikt uz vietas;

4) citos ar humāniem apsvērumiem saistītos gadījumos, pamatojoties uz Valsts robežsardzes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas rakstveida atļauju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.04.2017. likumu, kas stājas spēkā 24.05.2017.)

V nodaļa
Iesnieguma izskatīšanas nodrošināšana

23.pants. Pārrunas un sākotnējā intervija ar patvēruma meklētāju

(1) Valsts robežsardzes amatpersonas, kas saņēmušas nepieciešamo apmācību par starptautiskajām cilvēktiesībām, Eiropas Savienības *acquis* patvēruma jomā un pārrunu metodēm, veic:

1) pārrunas ar patvēruma meklētāju, lai iegūtu informāciju, kas nepieciešama tās dalībvalsts noteikšanai, kura būs atbildīga par iesnieguma izskatīšanu saskaņā ar regulu Nr. 604/2013 (turpmāk — atbildīgā dalībvalsts);

2) sākotnējo interviju ar patvēruma meklētāju, izņemot šā likuma 35.pantā minēto gadījumu, lai iegūtu informāciju par viņa individuālo situāciju un apstākļiem, kas nepieciešama, lai pieņemtu lēmumu par iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai vai atstāšanu bez izskatīšanas, un pamatinformāciju par starptautiskās aizsardzības pieprasīšanas motīviem.

(2) Pārrunas un sākotnējā intervija var risināties vienlaikus.

(3) Valsts robežsardzes amatpersona par pārrunām un sākotnējo interviju sastāda protokolu. Protokolā norāda arī to, vai patvēruma meklētājam ir īpašas procesuālās vai uzņemšanas vajadzības.

(4) Patvēruma meklētājam līdz sākotnējās intervijas beigām ir tiesības izteikt apsvērumus par to, ka pirmā patvēruma valsts vai droša trešā valsts nav uzskatāma par pirmo patvēruma valsti vai drošu trešo valsti viņa individuālajā situācijā un apstākļos un saistībā ar viņa atzīšanu par bēgli vai personu, kurai ir tiesības uz alternatīvo statusu, kā arī iespēja izteikt piezīmes un sniegt precizējumus attiecībā uz jebkādiem kļūdainiem tulkojumiem vai pārpratumiem protokola saturā.

(5) Protokolu paraksta amatpersona, kas to sastādījusi, un patvēruma meklētājs. Ja patvēruma meklētājs atsakās parakstīt protokolu, to norāda protokolā.

(6) Valsts robežsardze tās rīcībā esošo informāciju par patvēruma meklētāju, pārrunās un sākotnējā intervijā iegūto informāciju un iesniegumu iesniedz Pārvaldei:

1) 10 darbdienu laikā;

2) divu darbdienu laikā, ja iesniegums iesniegts robežšķērsošanas vietā vai robežšķērsošanas tranzīta zonā un ir pamats uzskatīt, ka pastāv kāds no šā likuma 30.panta pirmās daļas nosacījumiem.

24.pants. Personiskā intervija ar patvēruma meklētāju

(1) Ne vēlāk kā mēneša laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai, Pārvalde veic personisko interviju ar patvēruma meklētāju saistībā ar viņa vajāšanu šā likuma 37.panta izpratnē vai smaga kaitējuma draudiem šā likuma 40.panta izpratnē, kā arī lai iegūtu informāciju, kas nepieciešama, lai izvērtētu iespēju izskatīt iesniegumu šā likuma 33.pantā noteiktajā kārtībā. Ja personisko interviju nav iespējams veikt minētajā termiņā, Pārvaldes priekšnieks var pagarināt intervijas veikšanas termiņu vēl uz vienu mēnesi.

(2) Ja vienlaikus piesakās liels skaits patvēruma meklētāju un līdz ar to nav iespējams veikt personiskās intervijas laikus, tajās var iesaistīt Valsts robežsardzes amatpersonas, nodrošinot, ka tās saņēmušas attiecīgu apmācību, kurā ietverti Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 19.maija regulas (ES) Nr. 439/2010, ar ko izveido Eiropas Patvēruma atbalsta biroju 6.panta 4.punkta "a"—"e" apakšpunktā minētie elementi, kā arī apguvušas vispārīgas zināšanas par problēmām, kas varētu negatīvi ietekmēt patvēruma meklētāja spēju sniegt personisko interviju. Personiskās intervijas laikā Valsts robežsardzes amatpersona nav dienesta formas tērpā.

(3) Personisko interviju var neveikt, ja:

1) Pārvaldes rīcībā ir pierādījumi, kas ļauj pieņemt lēmumu par bēgļa statusa piešķiršanu;

2) ārsta atzinums apstiprina, ka patvēruma meklētājam ir pastāvīgi veselības traucējumi, kas to nepieļauj.

25.pants. Prasības sākotnējai intervijai un personiskajai intervijai

(1) Valsts robežsardze, veicot sākotnējo interviju, un Pārvalde, veicot personisko interviju, nodrošina, ka:

1) tā notiek bez patvēruma meklētāja ģimenes locekļu klātbūtnes, ja vien Valsts robežsardze vai Pārvalde neuzskata, ka iesnieguma izskatīšanai ir nepieciešama citu ģimenes locekļu klātbūtne;

2) tā notiek apstākļos, kas garantē atbilstošu konfidencialitāti un ļauj patvēruma meklētājam sniegt vispusīgu sava iesnieguma pamatojumu, kā arī izteikt viedokli par iespējamām viņa apgalvojumu nepilnībām vai pretrunām;

3) to veic amatpersonas, kuras ir pietiekami kompetentas, lai ņemtu vērā patvēruma meklētāja personiskos un vispārīgos apstākļus, kas saistīti ar iesniegumu, tai skaitā viņa izcelsmi, dzimumu, seksuālo orientāciju, dzimuma identitāti vai neaizsargātību;

4) ja ir iespējams un to pieprasa patvēruma meklētājs, amatpersona, kura viņu intervē, un tulks ir tā paša dzimuma persona, izņemot gadījumu, kad Valsts robežsardzei vai Pārvaldei ir pamats uzskatīt, ka šāda pieprasījuma iemesli nav saistīti ar grūtībām, kuru dēļ patvēruma meklētājs nevarētu saprotami izklāstīt sava iesnieguma iemeslus;

5) ar nepilngadīgu patvēruma meklētāju to veic amatpersona, kurai ir nepieciešamās zināšanas par nepilngadīgu personu vajadzībām, pārstāvja klātbūtnē;

6) ar nepilngadīgu patvēruma meklētāju tā notiek bērniem piemērotā veidā.

(2) Sākotnējo interviju un personisko interviju fiksē ar skaņas vai video tehniskajiem līdzekļiem (turpmāk — tehniskie līdzekļi), par to iepriekš informējot patvēruma meklētāju. Ja intervija ir fiksēta, izmantojot tehniskos līdzekļus, tā tiek pievienota patvēruma meklētāja lietai.

(3) Patvēruma meklētāja pārstāvim ir atļauts piedalīties sākotnējā intervijā un personiskajā intervijā.

(4) Patvēruma meklētāja pārstāvja neesība, izņemot gadījumu, kad paredzēta sākotnējā intervija vai personiskā intervija ar nepilngadīgu personu bez pavadības, neliedz Valsts robežsardzei veikt sākotnējo interviju un Pārvaldei — personisko interviju ar patvēruma meklētāju.

26.pants. Ziņojums par personisko interviju, tā noformēšanas kārtība

(1) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona par personisko interviju sagatavo ziņojumu (turpmāk — ziņojums). Ziņojumā iekļauj visu būtisko informāciju, kas nepieciešama, lai pieņemtu lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt. Ziņojumu par interviju, kas veikta šā likuma 24.panta otrajā daļā minētajā gadījumā, sagatavo Valsts robežsardzes amatpersonas.

(2) Patvēruma meklētājam līdz personiskās intervijas beigām ir tiesības izteikt apsvērumus par to, ka droša trešā valsts viņa individuālajā situācijā un apstākļos nav uzskatāma par drošu trešo valsti, un saistībā ar viņa atzīšanu par bēgli vai personu, kurai ir tiesības uz alternatīvo statusu, un iespēja izteikt piezīmes un sniegt precizējumus attiecībā uz jebkādiem kļūdainiem tulkojumiem vai pārpratumiem ziņojuma saturā. Personiskās intervijas nobeigumā Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona iepazīstina patvēruma meklētāju ar ziņojumu un lūdz viņu apstiprināt, ka tā saturs pareizi atspoguļo personisko interviju. Ja patvēruma meklētājs atsakās apstiprināt, ka ziņojuma saturs pareizi atspoguļo personisko interviju, viņa atsacīšanās iemeslus norāda ziņojumā.

(3) Tiesības iesniegt rakstveida piezīmes par ziņojumu neattiecas uz gadījumiem, kad personiskās intervijas gaita pilnā apjomā fiksēta, izmantojot tehniskos līdzekļus.

27.pants. Medicīniskā ekspertīze

(1) Ja Pārvalde uzskata, ka tas ir būtiski, lai pieņemtu lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, tā ar patvēruma meklētāja piekrišanu nosūta viņu uz medicīnisko ekspertīzi attiecībā uz pazīmēm, kas varētu norādīt uz agrāk veiktu vajāšanu vai nodarītu smagu kaitējumu.

(2) Valsts robežsardze, saņemot nepilngadīgas personas bez pavadības pārstāvja piekrišanu, var noteikt medicīnisko ekspertīzi, lai noteiktu šīs personas vecumu, ja Valsts robežsardzei ir šaubas par tās vecumu. Ja pēc medicīniskās ekspertīzes veikšanas Valsts robežsardzei joprojām ir šaubas par patvēruma meklētāja vecumu, iesniegumu izskatot, tiek pieņemts, ka patvēruma meklētājs ir nepilngadīgs.

(3) Pēc iesnieguma reģistrēšanas Valsts robežsardze nepilngadīgo personu bez pavadības pārstāvja klātbūtnē nekavējoties informē valodā, kuru tā saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par tai saprotamu, par iespēju, ka tās vecums var tikt noteikts šā panta otrajā daļā minētajā medicīniskajā ekspertīzē, par ekspertīzes norisi un iespējamo medicīniskās ekspertīzes rezultātu ietekmi uz iesnieguma izskatīšanu, kā arī par sekām, kas varētu rasties, ja nepilngadīgās personas bez pavadības pārstāvis atsakās no medicīniskās ekspertīzes.

(4) Ja Pārvalde neorganizē šā panta pirmajā daļā minēto medicīnisko ekspertīzi, tā informē patvēruma meklētāju, ka viņam ir tiesības par saviem līdzekļiem veikt medicīnisko ekspertīzi attiecībā uz pazīmēm, kas varētu norādīt uz agrāk veiktu vajāšanu vai nodarītu smagu kaitējumu. Ja patvēruma meklētājs veic iepriekš minēto medicīnisko ekspertīzi, viņam ir pienākums nekavējoties iesniegt medicīniskās ekspertīzes rezultātus.

(5) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās medicīniskās ekspertīzes apmaksā no valsts budžeta līdzekļiem.

VI nodaļa
Iesnieguma izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas kārtība

28.pants. Pārvaldes lēmumi patvēruma procedūras ietvaros

(1) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona pieņem lēmumu par:

1) iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai vai atstāšanu bez izskatīšanas;

2) bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt;

3) patvēruma meklētāja pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, kura izskatīs iesniegumu, kas iesniegts Latvijas Republikā šā likuma 6.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā, saskaņā ar regulu Nr. 604/2013;

4) iesnieguma izskatīšanas pārtraukšanu;

5) iesnieguma izskatīšanas atsākšanu vai atteikumu atsākt iesnieguma izskatīšanu.

(2) Ja patvēruma meklētājs ir nepilngadīga persona bez pavadības, šā panta pirmajā daļā minētos lēmumus sagatavo Pārvaldes amatpersona, kurai ir nepieciešamās zināšanas par nepilngadīgo personu vajadzībām.

(3) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona, pieņemot šā panta pirmajā daļā minētos lēmumus, vienā lēmumā var ietvert patvēruma meklētāju un viņa ģimenes locekļus, ja šo personu iesniegumu pamatā ir vieni un tie paši fakti un ja tādējādi netiek atklāti patvēruma meklētāja īpašie apstākļi, kas var apdraudēt viņa intereses, jo īpaši gadījumos, kas saistīti ar vajāšanu dzimuma, seksuālās orientācijas, dzimuma identitātes vai vecuma dēļ.

(4) Patvēruma meklētāja atteikšanās parakstīt pārrunu protokolu vai apstiprināt ziņojuma saturu, veikt šā likuma 27.panta otrajā daļā minēto medicīnisko ekspertīzi vai 27.panta ceturtajā daļā minētās medicīniskās ekspertīzes rezultātu neiesniegšana nav pamats nepieņemt kādu no šā panta pirmajā daļā minētajiem lēmumiem.

29.pants. Pārvaldes lēmumu pieņemšanas termiņi

(1) Lēmumu par iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai vai atstāšanu bez izskatīšanas pieņem pēc tam, kad no Valsts robežsardzes saņemti šā likuma 23.panta sestajā daļā minētie dokumenti:

1) piecu darbdienu laikā, ja iesniegums iesniegts robežšķērsošanas vietā vai robežšķērsošanas tranzīta zonā;

2) 10 darbdienu laikā, ja patvēruma meklētājs atrodas Latvijas Republikas teritorijā.

(2) Iesniegumu izskata un lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt pieņem triju mēnešu laikā no dienas, kad veikta personiskā intervija ar patvēruma meklētāju, bet ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc iesnieguma reģistrēšanas.

(3) Iekšlietu ministrijas valsts sekretārs vai viņa pilnvarota persona var pagarināt šā panta otrajā daļā minēto sešu mēnešu termiņu vēl par deviņiem mēnešiem, ja:

1) iesnieguma izvērtēšana saistīta ar sarežģītiem faktiskiem vai juridiskiem jautājumiem;

2) iesniegumus vienlaikus iesniedzis liels skaits trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku un šā panta otrajā daļā minēto termiņu ievērot nav iespējams.

(4) Izskatot iesniegumu šā likuma 33.panta pirmajā daļā minētajā kārtībā, Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona lēmumu pieņem 20 darbdienu laikā no dienas, kad veikta personiskā intervija ar patvēruma meklētāju.

(5) Ja vienā lēmumā ietver vienas ģimenes locekļus, šā panta otrajā un ceturtajā daļā minēto termiņu skaita no dienas, kad personiskā intervija veikta ar visiem pilngadīgajiem ģimenes locekļiem.

(6) Lēmumu par iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai vai atstāšanu bez izskatīšanas pieņem 10 darbdienu laikā, ja saskaņā ar regulu Nr. 604/2013 no citas dalībvalsts kompetentas institūcijas saņemta informācija par atteikumu uzņemties atbildību par iesnieguma izskatīšanu vai Latvijas Republika ir atbildīga par citā dalībvalstī iesniegta iesnieguma izskatīšanu un patvēruma meklētājs ir uzņemts atpakaļ Latvijas Republikā.

(7) Ja saskaņā ar regulu Nr. 604/2013 no citas dalībvalsts kompetentas institūcijas saņemta informācija, ka šī dalībvalsts uzņemas atbildību par patvēruma meklētāja iesnieguma izskatīšanu, 10 darbdienu laikā pēc tam, kad šī informācija saņemta, pieņem lēmumu par patvēruma meklētāja pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, kas izskatīs iesniegumu.

30.pants. Lēmums par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas

(1) Lēmumu par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas pieņem, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) cita dalībvalsts patvēruma meklētājam ir piešķīrusi starptautisko aizsardzību;

2) valsts, kas nav dalībvalsts, tiek uzskatīta par patvēruma meklētāja pirmo patvēruma valsti;

3) valsts, kas nav dalībvalsts, tiek uzskatīta par patvēruma meklētājam drošu trešo valsti;

4) patvēruma meklētājs Latvijas Republikā ir iesniedzis atkārtotu iesniegumu pēc tam, kad pieņemts galīgais lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, un tajā nav minēti apstākļi, kas būtu ievērojami mainījušies par labu patvēruma meklētājam un varētu būt par pamatu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai.

(2) Ja iesniegums iesniegts robežšķērsošanas vietā vai robežšķērsošanas tranzīta zonā un tiek lemts jautājums par iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai vai atstāšanu bez izskatīšanas, Valsts robežsardze patvēruma meklētājam, kuram ir īpašas procesuālās vai uzņemšanas vajadzības, nodrošina atbilstošu un pienācīgu atbalstu, lai viņš patvēruma procedūras laikā varētu izmantot šajā likumā noteiktās tiesības un pildīt šajā likumā noteiktos pienākumus.

(3) Lēmumu par nepilngadīgas personas bez pavadības iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas saskaņā ar šā panta pirmās daļas 3.punktu var pieņemt tad, ja tas atbilst šīs nepilngadīgās personas labākajām interesēm.

(4) Ja beidzies administratīvais process par šā panta pirmās daļas 3.punktā minēto lēmumu, Pārvalde patvēruma meklētājam izsniedz dokumentu, kurā drošas trešās valsts iestādes minētās valsts valodā tiek informētas, ka iesnieguma atbilstība šā likuma 37.panta pirmās daļas un 40.panta pirmās daļas nosacījumiem nav vērtēta.

(5) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona vērtē iesnieguma atbilstību šā likuma 33.panta pirmās daļas vai 37.panta pirmās daļas un 40.panta pirmās daļas nosacījumiem, ja droša trešā valsts neļauj patvēruma meklētājam ieceļot tās teritorijā.

(6) Apstāklis, ka nepilngadīgas personas bez pavadības pārstāvis ir atteicies no šā likuma 27.panta otrajā daļā minētās medicīniskās ekspertīzes, nevar būt vienīgais pamats tam, lai pieņemtu lēmumu par nepilngadīgas personas bez pavadības iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas vai lēmumu par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu.

31.pants. Lēmums par iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai

Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona pieņem lēmumu par iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

1) nepastāv šā likuma 30.panta pirmajā daļā minētie nosacījumi;

2) saskaņā ar regulu Nr. 604/2013 no citas dalībvalsts kompetentas institūcijas saņemta informācija par atteikumu uzņemties atbildību par iesnieguma izskatīšanu vai Latvijas Republika ir atbildīga par citā dalībvalstī iesniegta iesnieguma izskatīšanu un patvēruma meklētājs ir uzņemts atpakaļ Latvijas Republikā;

3) nav iespējams nodrošināt šā likuma 30.panta otrās daļas nosacījumu izpildi.

32.pants. Iesnieguma izskatīšana un lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu

(1) Katra patvēruma meklētāja iesniegumu izskata individuāli, objektīvi un taisnīgi, izmantojot precīzu un aktualizētu informāciju no dažādiem avotiem, piemēram, no Eiropas Patvēruma atbalsta biroja un Apvienoto Nāciju Organizācijas augstā komisāra bēgļu lietās, un attiecīgām starptautiskām cilvēktiesību organizācijām, par vispārējo situāciju patvēruma meklētāja izcelsmes valstī un, ja nepieciešams, valstīs, caur kurām tas devies.

(2) Izskatot iesniegumu, vispirms atbilstoši šā likuma noteikumiem lemj par bēgļa statusa piešķiršanu patvēruma meklētājam, bet, ja tie uz patvēruma meklētāju neattiecas, — par alternatīvā statusa piešķiršanu.

(3) Izskatot iesniegumu, Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona ņem vērā nepilngadīgas personas labākās intereses.

(4) Izskatot iesniegumu, ņem vērā:

1) faktus, kas attiecas uz patvēruma meklētāja izcelsmes valsti laikā, kad tiek pieņemts lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, arī izcelsmes valsts normatīvos aktus un to piemērošanas veidu;

2) patvēruma meklētāja sniegtos paskaidrojumus un iesniegtos dokumentus;

3) patvēruma meklētāja individuālo stāvokli un apstākļus. Apstāklis, ka patvēruma meklētājam ir īpašas procesuālās vai uzņemšanas vajadzības, pats par sevi neietekmē iesnieguma izvērtēšanu;

4) medicīniskās ekspertīzes rezultātus, ja tāda veikta atbilstoši šā likuma 27.panta pirmajai, otrajai vai ceturtajai daļai;

5) to, vai patvēruma meklētāja darbība kopš izcelsmes valsts atstāšanas nav vērsta uz to, lai radītu nosacījumus bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai;

6) to, vai ir pamatoti gaidāms, ka patvēruma meklētājs pieņemtu tādas citas valsts aizsardzību, kurā viņš varētu pieprasīt pilsonību.

(5) Uz patvēruma meklētāja pamatotām bailēm no vajāšanas vai uz pamatotu iespējamību, ka viņš var ciest smagu kaitējumu, norāda fakts, ka patvēruma meklētājs jau bijis pakļauts vajāšanai vai smagam kaitējumam, vai tiešiem vajāšanas vai kaitējuma draudiem un ir pamatots iemesls uzskatīt, ka šāda vajāšana vai smags kaitējums var atkārtoties.

(6) Ja patvēruma meklētāja paskaidrojumos norādītais nav pamatots ar dokumentiem vai citiem pierādījumiem, tam nav nepieciešams apstiprinājums, ja pastāv šādi nosacījumi:

1) patvēruma meklētājs ir iesniedzis visu savā rīcībā esošo informāciju;

2) patvēruma meklētāja paskaidrojumi ir ticami, nav pretrunīgi un atbilst Pārvaldes rīcībā esošajai informācijai;

3) patvēruma meklētājs iesniedzis iesniegumu, tiklīdz tas bijis iespējams, ja vien viņš nevar apliecināt, ka viņam bijuši pamatoti iemesli, kuru dēļ iesniegums nav iesniegts agrāk;

4) konstatēts, ka patvēruma meklētājam kopumā var uzticēties.

(7) Lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt attiecināms arī uz patvēruma meklētāja nepilngadīgajiem (arī aizbildnībā esošajiem) bērniem, ja viņi vienlaikus ar vecākiem atrodas vai ierodas Latvijas Republikā. Izskatot iesniegumu, izvērtē arī nepilngadīgās personas viedokli.

(8) Apstāklis, ka iesniegums nav iesniegts nekavējoties, nevar būt vienīgais pamats tam, lai pieņemtu lēmumu par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas vai lēmumu par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu.

(9) Ja personiskā intervija ar patvēruma meklētāju nav veikta, pamatojoties uz 24.panta trešās daļas 2.punktu, Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona pieņem lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, ņemot vērā Valsts robežsardzes un Pārvaldes rīcībā esošo informāciju par patvēruma meklētāju. Personiskās intervijas neveikšana nevar būt vienīgais pamats patvēruma meklētājam nelabvēlīga lēmuma pieņemšanai.

33.pants. Iesnieguma izskatīšana saīsinātā kārtībā

(1) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona iesniegumu var izskatīt saīsinātā kārtībā, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) patvēruma meklētājs, iesniedzot iesniegumu, ir norādījis tikai tādus apstākļus, kas nevar būt par pamatu tam, lai pieņemtu lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu;

2) patvēruma meklētājs ir no drošas izcelsmes valsts;

3) patvēruma meklētājs ir maldinājis patvēruma procedūrā iesaistītās institūcijas, sniedzot nepatiesu informāciju vai dokumentus vai arī neiesniedzot atbilstošu informāciju vai viņa identitāti vai valstspiederību apliecinošus dokumentus;

4) iespējams, ka patvēruma meklētājs ir ļaunprātīgi iznīcinājis vai pametis identitāti apliecinošu vai ceļošanas dokumentu, kas būtu varējis palīdzēt noteikt viņa identitāti vai valstspiederību;

5) patvēruma meklētājs ir sniedzis nekonsekventu, pretrunīgu, nepārprotami nepatiesu vai acīmredzami neticamu informāciju, kas ir pretrunā ar pietiekami pārbaudītu izcelsmes valsts informāciju un rada pamatu pieņēmumam, ka viņa prasība saistībā ar vajāšanu šā likuma 37.panta izpratnē vai smaga kaitējuma draudiem šā likuma 40.panta izpratnē nav pārliecinoša;

6) patvēruma meklētājs iesniedzis atkārtotu iesniegumu, kas ir pieņemts izskatīšanai;

7) patvēruma meklētājs iesniedzis iesniegumu galvenokārt tādēļ, lai kavētu vai novērstu viņa izraidīšanu no Latvijas Republikas;

8) patvēruma meklētājs nelikumīgi ieceļojis vai nelikumīgi paildzinājis savu uzturēšanos Latvijas Republikā un bez pamatota iemesla nav iesniedzis iesniegumu agrāk;

9) patvēruma meklētājs nepiekrīt pirkstu nospiedumu noņemšanai;

10) patvēruma meklētājs rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai vai ir bijis izraidīts no Latvijas Republikas, jo radījis draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai un saskaņā ar Imigrācijas likuma noteikumiem iekļauts to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta.

(2) Par patvēruma meklētājam drošu izcelsmes valsti uzskatāma valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir vai kurā viņš kā bezvalstnieks pirms tam ir pastāvīgi uzturējies, ja viņš nav iesniedzis pietiekamu pamatojumu tam, lai uzskatītu, ka attiecīgā valsts nav droša izcelsmes valsts viņa individuālajā situācijā un apstākļos un saistībā ar viņa atzīšanu par bēgli vai personu, kurai ir tiesības uz alternatīvo statusu.

(3) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona tāda patvēruma meklētāja iesniegumu, kuram nepieciešamas īpašas procesuālās garantijas, izskata saīsinātā kārtībā un var pieņemt lēmumu par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu tikai tādā gadījumā, ja patvēruma meklētājam ir sniegts atbilstošs un pienācīgs atbalsts, lai viņš patvēruma procedūras laikā varētu izmantot šajā likumā noteiktās tiesības un pildīt šajā likumā noteiktos pienākumus.

(4) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona nepilngadīgas personas bez pavadības iesniegumu var izskatīt saīsinātā kārtībā un var pieņemt lēmumu par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu tikai tādā gadījumā, ja pastāv šā panta pirmās daļas 2., 6. vai 10.punktā minētais nosacījums.

34.pants. Lēmums par iesnieguma izskatīšanas pārtraukšanu, lēmums par iesnieguma izskatīšanas atsākšanu un lēmums par atteikumu atsākt iesnieguma izskatīšanu

(1) Lēmumu par iesnieguma izskatīšanas pārtraukšanu pieņem, ja:

1) Pārvaldē saņemts patvēruma meklētāja lūgums pārtraukt iesnieguma izskatīšanu;

2) pastāv vērā ņemams iemesls uzskatīt, ka patvēruma meklētājs ir netieši atsaucis savu iesniegumu vai atteicies no tā, jo nav pildījis šā likuma 12. panta pirmās daļas 1., 2. vai 5. punktā minētos pienākumus, vai bez iepriekšēja brīdinājuma ir atstājis patvēruma meklētāju izmitināšanas centru, vai ir aizbēdzis no Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpām.

(2) Lēmumu par iesnieguma izskatīšanas pārtraukšanu pieņem ne vēlāk kā triju mēnešu laikā no dienas, kad kļuvis zināms kāds no šā panta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem, ja vien patvēruma meklētājs nav savlaicīgi pierādījis, ka tas ir noticis no viņa neatkarīgu apstākļu dēļ.

(3) Patvēruma meklētājam deviņu mēnešu laikā no dienas, kad stājies spēkā lēmums par iesnieguma izskatīšanas pārtraukšanu, ir tiesības lūgt, lai viņa iesnieguma izskatīšana tiek atsākta. Šis termiņš neattiecas uz gadījumiem, kad Latvijas Republika saskaņā ar regulu Nr. 604/2013 uzņem atpakaļ patvēruma meklētāju, kurš atsaucis savu

iesniegumu tā izskatīšanas laikā, pirms pieņemts lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, un ir sagatavojis iesniegumu citā dalībvalstī vai atrodas citas dalībvalsts teritorijā bez uzturēšanās atļaujas.

(4) Ja patvēruma meklētājs vairāk par vienu reizi lūdz atsākt viņa iesnieguma izskatīšanu, tas izskatāms šā likuma 35.pantā noteiktajā kārtībā, izņemot gadījumu, kad Latvijas Republika saskaņā ar regulu Nr. 604/2013 uzņem atpakaļ patvēruma meklētāju, kurš atsaucis savu iesniegumu tā izskatīšanas laikā, pirms pieņemts lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, un ir sagatavojis iesniegumu citā dalībvalstī vai atrodas citas dalībvalsts teritorijā bez uzturēšanās atļaujas.

(5) Ja persona vairāk par vienu reizi ir lūgusi atsākt tās iesnieguma izskatīšanu galvenokārt tāpēc, lai kavētu vai novērstu tāda lēmuma izpildi, ar kuru nekavējoties tiktu īstenota tās pārvietošana no Latvijas Republikas, šī persona pieteikuma izskatīšanas laikā nav uzskatāma par patvēruma meklētāju.

(6) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona pieņem lēmumu par iesnieguma izskatīšanas atsākšanu vai atteikumu atsākt iesnieguma izskatīšanu 10 darbdienu laikā no dienas, kad saņemts patvēruma meklētāja lūgums atsākt viņa iesnieguma izskatīšanu.

(7) Iesnieguma izskatīšanu atsāk un turpina no tā patvēruma procedūras posma, kurā tā pārtraukta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.04.2017. likumu, kas stājas spēkā 24.05.2017.)

35.pants. Atkārtots iesniegums

(1) Persona, attiecībā uz kuru pieņemts galīgais lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, ir tiesīga iesniegt Valsts robežsardzei atkārtotu iesniegumu. Personai ir pienākums atkārtotajā iesniegumā norādīt pierādījumus, kas liecina, ka ir ievērojami mainījušies apstākļi, ar kuriem tika pamatots attiecīgais lēmums.

(2) Ja persona iesniedz atkārtotu iesniegumu pēc tam, kad pieņemts lēmums par tās pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, kas izskatīs iesniegumu saskaņā ar regulu Nr. 604/2013, iesniegumu izvērtē par iesnieguma izskatīšanu atbildīgā dalībvalsts.

(3) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona pēc atkārtotajā iesniegumā minēto apstākļu izvērtēšanas pieņem lēmumu par iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai vai atstāšanu bez izskatīšanas, ievērojot šā likuma 30. vai 31.panta noteikumus.

(4) Ja ir pieņemts lēmums par atkārtota iesnieguma pieņemšanu izskatīšanai, Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona vērtē šā iesnieguma atbilstību šā likuma 33.panta pirmās daļas, 37.panta pirmās daļas un 40.panta pirmās daļas nosacījumiem.

(5) Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu par atkārtota iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas attiecīgā persona vai tās pārstāvis var pārsūdzēt šā likuma 48.panta ceturtās daļas 1.punktā noteiktajā kārtībā.

(6) Ja persona pirmo reizi ir iesniegusi atkārtotu iesniegumu galvenokārt tāpēc, lai kavētu vai novērstu tāda lēmuma izpildi, ar kuru nekavējoties tiktu īstenota tās pārvietošana no Latvijas Republikas, šī persona pieteikuma izskatīšanas laikā nav uzskatāma par patvēruma meklētāju.

(7) Ja atkārtotu iesniegumu iesniedz alternatīvo statusu ieguvusi persona pēc tam, kad pieņemts galīgais lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa statusu, šī persona iesnieguma izskatīšanas laikā nav uzskatāma par patvēruma meklētāju.

36.pants. Patvēruma procedūras ietvaros pieņemta lēmuma paziņošana un valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības pieprasīšanas kārtība

(1) Patvēruma procedūras ietvaros pieņemts lēmums stājas spēkā brīdī, kad tas paziņots patvēruma meklētājam. Patvēruma procedūras ietvaros pieņemtu lēmumu paziņo patvēruma meklētājam atbilstoši Paziņošanas likumam.

(2) Ja patvēruma meklētājs šajā likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā aizturēts un izmitināts Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās, viņu ar lēmumu un valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības saņemšanas nosacījumiem iepazīstina Valsts robežsardze.

(3) Ja patvēruma meklētājs, kas šajā likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā aizturēts un izmitināts Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās, vēlas saņemt valsts nodrošinātu juridisko palīdzību, lai pārsūdzētu šā likuma 11.panta otrās daļas 6.punktā minēto lēmumu, viņš iesniegumu par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības pieprasījumu iesniedz Valsts robežsardzei. Valsts robežsardze nekavējoties, ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc tam, kad saņemts patvēruma meklētāja iesniegums valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības saņemšanai, uzaicina juridiskās palīdzības sniedzēju, kas iekļauts par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības sniegšanu atbildīgās iestādes sagatavotajā sarakstā.

(4) Ja patvēruma meklētājs vēlas saņemt valsts nodrošinātu juridisko palīdzību, lai pārsūdzētu šā likuma 11.panta otrās daļas 6.punktā minēto Pārvaldes lēmumu, un patvēruma meklētājs nav šajā likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā aizturēts un izmitināts Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās, viņš iesniedz Pārvaldei iesniegumu par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības pieprasījumu un iesniegumu par saviem ienākumiem. Pēc iesniegumā par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības pieprasījumu un iesniegumā par patvēruma meklētāja ienākumiem minētās informācijas izvērtēšanas Pārvalde nekavējoties, ne vēlāk kā nākamajā darbdienā, nosūta iestādei, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības sniegšanu, lūgumu sniegt juridisko palīdzību un pievieno tam pārsūdzamā lēmuma kopiju.

(5) Iesnieguma par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības pieprasījuma un iesnieguma par patvēruma meklētāja ienākumiem veidlapas paraugu nosaka Ministru kabinets.

VII nodaļa
Starptautiskās aizsardzības piešķiršanas nosacījumi

37.pants. Bēgļa statusa piešķiršanas nosacījumi

(1) Uz bēgļa statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību, vai bezvalstnieks, kurš, būdams ārpus savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts, tādu pašu iemeslu dēļ nespēj vai nevēlas tajā atgriezties un uz kuru neattiecas šā likuma 45.panta nosacījumi.

(2) Persona nevar pretendēt uz bēgļa statusu, ja tā ir vairāk nekā vienas valsts pilsonis un bez pamatota iemesla neizmanto tiesisko aizsardzību kādā no savas pilsonības valstīm. Personas pilsonības valsts ir katra tā valsts, kuras pilsonis šī persona ir.

(3) Piemērojot šā panta pirmo daļu, konstatējama saikne starp šā likuma 39.panta pirmajā daļā minētajiem vajāšanas iemesliem un šā likuma 38.pantā minētajām vajāšanas darbībām vai to, ka nav nodrošināta aizsardzība pret šādām darbībām.

(4) Lēmums par bēgļa statusa piešķiršanu attiecināms arī uz nepilngadīgu bērnu, kas dzimis pēc tam, kad viņa tēvam vai mātei ir piešķirts bēgļa statuss atbilstoši šim likumam, ja viņa vecāki nav zaudējuši piešķirto statusu vai viņa vecākiem tas nav atņemts saskaņā ar šā likuma 55. un 56.panta nosacījumiem.

38.pants. Vajāšanas jēdziens

(1) Par vajāšanu šā likuma 37.panta pirmās daļas izpratnē atzīstamas:

1) darbības, kas sava rakstura vai biežuma dēļ ir pietiekami smagas, lai radītu smagu cilvēka pamattiesību pārkāpumu;

2) vairākas darbības, arī cilvēktiesību pārkāpumu kopums, kas ir pietiekami smags, lai ietekmētu indivīdu šā panta pirmās daļas 1.punktā minētajam veidam līdzīgā veidā.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētās darbības var būt:

1) fiziska vai garīga vardarbība, ieskaitot seksuālu vardarbību;

2) tiesiski un administratīvi pasākumi vai arī policijas vai tiesu iestāžu pasākumi, kas paši par sevi ir diskriminējoši vai tiek īstenoti diskriminējošā veidā;

3) nesamērīga vai diskriminējoša apsūdzība vai nesamērīgs vai diskriminējošs sods;

4) juridiskas pārsūdzības atteikums, kura rezultātā tiek piespriests nesamērīgs vai diskriminējošs sods;

5) apsūdzība vai sods par atteikšanos pildīt militāro dienestu konflikta laikā, ja militārā dienesta pildīšana ietvertu noziegumu vai tādas darbības, uz kurām attiecas šā likuma 45.panta pirmās daļas 3., 4. un 5.punkts;

6) darbības, kas īpaši vērstas pret dzimumu vai pret nepilngadīgām personām.

39.pants. Vajāšanas iemesli

(1) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona, izvērtējot vajāšanas iemeslus, ņem vērā patvēruma meklētāja:

1) rasi, ādas krāsu, izcelsmi vai piederību pie noteiktas etniskās grupas;

2) reliģisko piederību, piedalīšanos oficiālos privātos vai publiskos dievkalpojumos, citas viņa reliģiskās darbības vai uzskatu paušanu, vai arī uz reliģiskiem uzskatiem pamatotu personīgu vai grupas uzvedību;

3) valstspiederību, kas var izpausties arī kā piederība pie kādas grupas, ko nosaka kultūras, etniskā vai valodas identitāte, kopēja ģeogrāfiskā vai politiskā izcelsme vai attiecības ar citas valsts iedzīvotājiem;

4) piederību pie noteiktas sociālās grupas, kas atbilst kādam no šādiem raksturojumiem:

a) grupas dalībniekiem ir kopējas iedzimtas pazīmes vai kopēja izcelsme, ko nevar mainīt, vai viņiem ir kopējas pazīmes vai pārliecība, kas personas identitātei vai apziņai ir tik svarīga, ka personu nevar spiest no tās atteikties, un minētajai grupai attiecīgajā valstī ir īpatna identitāte, kuru apkārtējā sabiedrība uztver kā atšķirīgu,

b) atkarībā no apstākļiem izcelsmes valstī par īpašu sociālo grupu tajā var uzskatīt tādu grupu, kuras galvenā kopējā pazīme ir konkrēta seksuālā orientācija;

5) politiskos uzskatus vai viedokli par šā likuma 42.pantā minētajiem iespējamiem vajātājiem un viņu politiku neatkarīgi no tā, vai patvēruma meklētājs rīkojies saskaņā ar savu viedokli.

(2) Novērtējot, vai patvēruma meklētāja bailes no vajāšanas ir pamatotas, nav būtiska viņa faktiskā rase, reliģija, valstspiederība vai piederība pie noteiktas sociālās vai politiskās grupas, kā dēļ viņš var tikt pakļauts vajāšanai, ja vien šā likuma 42.pantā norādītie vajātāji attiecina uz patvēruma meklētāju iepriekš minētās pazīmes.

40.pants. Alternatīvā statusa piešķiršanas nosacījumi

(1) Uz alternatīvo statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar šā likuma 37.panta pirmo daļu un uz kuru neattiecas šā likuma 46.panta nosacījumi, ja ir pamats uzskatīt, ka viņš pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

(2) Persona nevar pretendēt uz alternatīvo statusu, ja tā ir vairāk nekā vienas valsts pilsonis un bez pamatota iemesla neizmanto tiesisko aizsardzību kādā no savas pilsonības valstīm.

(3) Lēmums par alternatīvā statusa piešķiršanu attiecināms arī uz nepilngadīgu bērnu, kas dzimis pēc tam, kad viņa tēvam vai mātei ir piešķirts alternatīvais statuss atbilstoši šim likumam, ja viņa vecāki nav zaudējuši piešķirto statusu vai viņa vecākiem tas nav atņemts saskaņā ar šā likuma 57. un 58.panta nosacījumiem.

41.pants. Smaga kaitējuma jēdziens

Smags kaitējums šā likuma izpratnē ir:

1) nāves soda piespriešana patvēruma meklētājam vai tā iespējama izpilde;

2) patvēruma meklētāja spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu vai viņa necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana;

3) smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

42.pants. Vajātāji vai smaga kaitējuma nodarītāji

Vajātāji vai smaga kaitējuma nodarītāji var būt:

1) izcelsmes valsts;

2) izcelsmes valsts partijas vai organizācijas, kas kontrolē šo valsti vai būtisku tās teritorijas daļu;

3) izcelsmes valsts grupējumi vai personas, ja ir iespējams pierādīt, ka izcelsmes valsts, tās partijas vai organizācijas vai starptautiskās organizācijas nav spējīgas vai nevēlas nodrošināt aizsardzību pret vajāšanu vai smagu kaitējumu, kā noteikts šā likuma 43.pantā.

43.pants. Aizsardzības nodrošināšana

(1) Pieņemot lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona izvērtē aizsardzības iespēju izcelsmes valstī. Aizsardzību var nodrošināt vienīgi:

1) izcelsmes valsts;

2) izcelsmes valsts partijas vai organizācijas, tai skaitā starptautiskās organizācijas, kas kontrolē šo valsti vai būtisku tās teritorijas daļu.

(2) Aizsardzība ir nodrošināta, ja tā ir efektīva un neierobežota laikā un izcelsmes valsts, tās partijas vai organizācijas vai starptautiskās organizācijas vēlas un spēj veikt pasākumus, lai novērstu vajāšanu vai smagu kaitējumu, tai skaitā uztur efektīvu tiesību sistēmu, kuras mērķis ir atklāt ar vajāšanu vai smagu kaitējumu saistītas darbības, kā arī apsūdzēt un sodīt par šīm darbībām, un ja patvēruma meklētājam ir pieejama šāda aizsardzība.

44.pants. Aizsardzības nepieciešamība personai, tai uzturoties Latvijas Republikā

Ja persona uzturas Latvijas Republikā, dibināts iemesls tās pamatotām bailēm no vajāšanas vai no iespējama smaga kaitējuma var būt:

1) notikumi patvēruma meklētāja izcelsmes valstī, kas risinājušies pēc tam, kad viņš atstājis šo valsti;

2) darbības, kādās patvēruma meklētājs iesaistījies kopš izcelsmes valsts atstāšanas, īpaši ja konstatēts, ka šīs darbības, uz kurām pamatotas bailes, apliecina un turpina apliecināt personas pārliecību vai orientāciju, kāda tā bijusi izcelsmes valstī.

45.pants. Gadījumi, kad bēgļa statusu nepiešķir

(1) Bēgļa statusu nepiešķir, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) persona saņem aizsardzību vai palīdzību no citām Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūrām, izņemot Apvienoto Nāciju Organizācijas augsto komisāru bēgļu lietās. Ja minētā aizsardzība vai palīdzība personai ir pārtraukta jebkādu iemeslu dēļ un ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas rezolūcijām tās stāvoklis nav īpaši noteikts, uz to attiecas šā likuma noteikumi;

2) Latvijas Republikas kompetentās iestādes atzinušas, ka personai ir tiesības un pienākumi, kas attiecināti uz Latvijas pilsoņiem, vai arī tiem līdzvērtīgas tiesības vai pienākumi;

3) persona izdarījusi starptautiskajos dokumentos definētu noziegumu pret mieru, kara noziegumu vai noziegumu pret cilvēci;

4) persona pirms ierašanās Latvijas Republikā izdarījusi noziegumu, kuram nav politiska rakstura un kurš saskaņā ar Latvijas Republikas likumu atzīstams par sevišķi smagu noziegumu;

5) persona veikusi darbības, kas vērstas pret Apvienoto Nāciju Organizācijas mērķiem un principiem;

6) ir pamats uzskatīt, ka persona rada draudus valsts drošībai;

7) persona, kas ar Latvijas Republikas tiesas spriedumu atzīta par vainīgu sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā, rada draudus Latvijas sabiedrībai.

(2) Šā panta pirmās daļas 3., 4. un 5.punktu piemēro arī personām, kas kūda uz minētajiem noziegumiem vai darbībām vai citādi piedalās minēto noziegumu vai darbību izdarīšanā vai sekmēšanā.

46.pants. Gadījumi, kad alternatīvo statusu nepiešķir

(1) Alternatīvo statusu nepiešķir, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) persona izdarījusi starptautiskajos dokumentos definētu noziegumu pret mieru, kara noziegumu vai noziegumu pret cilvēci;

2) persona izdarījusi noziegumu, kas saskaņā ar Latvijas Republikas likumu atzīstams par smagu vai sevišķi smagu noziegumu;

3) persona veikusi darbības, kas vērstas pret Apvienoto Nāciju Organizācijas mērķiem un principiem;

4) ir pamats uzskatīt, ka persona rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai;

5) persona pirms ierašanās Latvijas Republikā izdarījusi noziegumu, par kuru tai būtu piemērojama brīvības atņemšana, ja tas būtu izdarīts Latvijas Republikā, un atstājusi savu izcelsmes valsti vienīgi tādēļ, lai izvairītos no soda par šo noziegumu.

(2) Šā panta pirmās daļas 1., 2., 3. un 4.punktu piemēro arī personām, kas kūda uz minētajiem noziegumiem vai darbībām vai citādi piedalās minēto noziegumu vai darbību izdarīšanā vai sekmēšanā.

47.pants. Aizsardzības iespēja izcelsmes valstī

Patvēruma meklētājam nepiešķir bēgļa vai alternatīvo statusu, ja kādā viņa izcelsmes valsts daļā bailes no vajāšanas nav pamatotas vai nepastāv smaga kaitējuma risks, vai ir pieejama šā likuma 43.pantā minētā aizsardzība pret vajāšanu vai smagu kaitējumu un patvēruma meklētājs var droši un likumīgi ceļot uz šo valsts daļu, tikt tajā uzņemts un, kā var pamatoti pieņemt, tajā arī uzturēties.

VIII nodaļa
Patvēruma procedūras ietvaros pieņemta lēmuma pārsūdzēšanas kārtība

48.pants. Lēmuma pārsūdzēšana tiesā

(1) Patvēruma meklētājs vai viņa pārstāvis var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā pēc patvēruma meklētāja izmitināšanas vietas adreses vai šā likuma 12.panta pirmās daļas 5.punktā minētajā gadījumā — pēc dzīvesvietas adreses Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu par:

1) pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, kas izskatīs iesniegumu saskaņā ar regulu Nr. 604/2013;

2) iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas;

3) bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt;

4) iesnieguma izskatīšanas pārtraukšanu vai par atteikumu atsākt iesnieguma izskatīšanu.

(2) Patvēruma meklētājs vai viņa pārstāvis var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā pēc patvēruma meklētāja aizturēšanas vietas adreses Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu, ja patvēruma meklētājs šajā likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā aizturēts un izmitināts Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās.

(3) Pieteikuma (lietas) izskatīšanas laikā persona uzskatāma par patvēruma meklētāju, kam ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā līdz brīdim, kad Administratīvā rajona tiesa pieņem lēmumu, izņemot šā likuma 34.panta piektajā daļā un 35.panta sestajā daļā minēto gadījumu.

(4) Patvēruma meklētājs vai viņa pārstāvis Pārvaldei iesniedz Administratīvajai rajona tiesai adresētu pieteikumu par:

1) Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu par patvēruma meklētāja pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, kura izskatīs iesniegumu saskaņā ar regulu Nr. 604/2013, par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas, par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, ja iesniegums izskatīts saīsinātā kārtībā, par iesnieguma izskatīšanas pārtraukšanu vai par atteikumu atsākt iesnieguma izskatīšanu — 15 darbdienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas;

2) Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu par patvēruma meklētāja pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, kura izskatīs iesniegumu, vai par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas, ja patvēruma meklētājs ir aizturēts, — piecu darbdienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas;

3) Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt — viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(5) Pārvalde pieteikumu kopā ar tās rīcībā esošajiem dokumentiem un pierādījumiem vienas darbdienas laikā pēc tā saņemšanas pārsūta tiesai.

(6) Patvēruma meklētājs ir atbrīvots no valsts nodevas par pieteikuma iesniegšanu tiesā.

49.pants. Pieteikuma izskatīšana Administratīvajā rajona tiesā

(1) Lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteikumu par Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu, Administratīvā rajona tiesa izskata un nolēmumu pieņem:

1) piecu darbdienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu, ja lēmums pieņemts saskaņā ar šā likuma 29.panta septīto daļu;

2) piecu darbdienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu, ja lēmums pieņemts saskaņā ar šā likuma 30.panta pirmo daļu un 34.panta pirmo vai sesto daļu;

3) 20 darbdienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu, ja iesniegums izskatīts saskaņā ar šā likuma 33.panta pirmo daļu;

4) triju mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu, ja lēmums pieņemts saskaņā ar šā likuma 37.panta pirmo daļu vai 40.panta pirmo daļu;

5) piecu darbdienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu, ja lēmums pieņemts saskaņā ar šā likuma 35.panta trešo daļu.

(2) Administratīvā rajona tiesa izskata administratīvo lietu rakstveida procesā. Lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteikumu par lēmumu atteikt bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, ja šis lēmums pieņemts saīsinātā kārtībā, vai par lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, Administratīvā rajona tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja tā atzīst, ka lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, lai šo lietu izspriestu.

(3) Ja patvēruma meklētājs nav informējis par savu atrašanās vietu ne Pārvaldi, ne Administratīvo rajona tiesu vai ir ziņas, ka patvēruma meklētājs neuzturas Latvijas Republikā, tiesa var atstāt patvēruma meklētāja pieteikumu bez izskatīšanas. Administratīvā rajona tiesa minēto jautājumu izlemj rakstveida procesā.

(4) Ja likums nosaka kādas procesuālās darbības izpildes termiņu, bet, izpildot attiecīgo procesuālo darbību šajā termiņā, netiktu ievēroti šā panta pirmajā daļā minētie termiņi, tiesa pati nosaka attiecīgās procesuālās darbības izpildei atbilstošu termiņu.

(5) Administratīvā rajona tiesa, izskatot lietu, lieciniekus no ārvalstīm neizsauc.

(6) Administratīvās rajona tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams. Administratīvās rajona tiesas nolēmums stājas spēkā tā pasludināšanas brīdī un nekavējoties paziņojams patvēruma meklētājam, izskaidrojot viņam nolēmuma būtību valodā, kuru viņš saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu. Administratīvā rajona tiesa par pieņemto nolēmumu informē Pārvaldi un Valsts robežsardzi nekavējoties, ne vēlāk kā līdz tās darbdienas beigām, kad minētais nolēmums stājies spēkā.

(7) Administratīvās rajona tiesas lēmumi, kas pieņemti, veicot iesniegtā pieteikuma vai ierosinātās lietas izskatīšanai nepieciešamās procesuālās darbības, nav pārsūdzami.

(8) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona vērtē iesnieguma atbilstību šā likuma 33.panta pirmās daļas nosacījumiem vai 37.panta pirmās daļas un 40.panta pirmās daļas nosacījumiem, ja Administratīvā rajona tiesa nolemj, ka uz patvēruma meklētāju neattiecas šā likuma 29.panta septītās daļas, 30.panta pirmās daļas vai 34.panta sestās daļas nosacījumi.

IX nodaļa
Bēgļa vai alternatīvo statusu ieguvušas personas tiesības un pienākumi

50.pants. Bēgļa vai alternatīvo statusu ieguvušas personas tiesības uz informāciju

(1) Pēc bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanas personai Pārvalde tai sniedz informāciju par tiesībām un pienākumiem, kas attiecas uz piešķirto statusu, valodā, kuru tā saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par tai saprotamu.

(2) Nepilngadīgai personai, kurai piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss, tiek nodrošinātas iespējas iegūt izglītību

valsts valodā valsts vai pašvaldības izglītības iestādē.

51.pants. Bēgļa vai alternatīvo statusu ieguvušas personas ceļošanas un personu apliecinošs dokuments

(1) Bēglim, ievērojot 1951.gada 28.jūlija Konvenciju par bēgļa statusu, izsniedz ceļošanas dokumentu, kas vienlaikus ir arī bēgļa personu apliecinošs dokuments.

(2) Alternatīvo statusu ieguvušai personai, kura nevar saņemt iepriekšējās mītnes zemes izsniegtu ceļošanas dokumentu, izsniedz ceļošanas dokumentu, kas vienlaikus ir arī personu apliecinošs dokuments.

(3) Ja personai piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss, tās personu apliecinošos un ceļošanas dokumentus Valsts robežsardze pārsūta Pārvaldei.

(4) Bēglis, saņemot šā panta pirmajā daļā minēto ceļošanas dokumentu, nodod Pārvaldei glabāšanā visus viņa rīcībā esošos ārvalstīs izsniegtos personu apliecinošos un ceļošanas dokumentus.

52.pants. Bēgļa vai alternatīvo statusu ieguvušas personas uzturēšanās Latvijas Republikā

(1) Bēglim izsniedz pastāvīgās uzturēšanās atļauju.

(2) Alternatīvo statusu ieguvušai personai izsniedz termiņuzturēšanās atļauju uz vienu gadu. Ja persona mēnesi pirms termiņa beigām iesniedz Pārvaldei iesniegumu par uzturēšanās termiņa pagarināšanu un joprojām pastāv kāds no šā likuma 40.panta pirmās daļas nosacījumiem, Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona mēneša laikā pieņem lēmumu par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu uz vienu gadu.

(3) Pieteikumu Administratīvajai rajona tiesai par šā panta otrajā daļā minēto Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu var iesniegt tiesā 10 darbdienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas. Administratīvā rajona tiesa lietu izskata mēneša laikā, tās nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams. Lietas izskatīšanas laikā persona saglabā alternatīvo statusu.

(4) Ja bēgļa vai alternatīvo statusu ieguvušai personai ir piešķirts Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statuss citā Eiropas Savienības dalībvalstī un šī persona nav zaudējusi tai piešķirto bēgļa vai alternatīvo statusu vai tas nav atņemts saskaņā ar šā likuma nosacījumiem, Latvijas Republikai ir pienākums minēto personu uzņemt atpakaļ.

53. pants. Atbalsts bēglim un alternatīvo statusu ieguvušai personai

(1) Ja bēglim vai alternatīvo statusu ieguvušai personai nav pietiekamu līdzekļu, tai ir tiesības saņemt:

1) vienreizējo finansiālo atbalstu;

2) pabalstu uzturēšanās izmaksu segšanai (turpmāk — pabalsts).

(2) Vienreizējo finansiālo atbalstu bēglim un alternatīvo statusu ieguvušai personai piešķir un izmaksā Pārvalde. Pārvaldes amatpersona lēmumu par vienreizējā finansiālā atbalsta izmaksu pieņem vienas nedēļas laikā no dienas, kad bēglis vai alternatīvo statusu ieguvusī persona iesniegusi iesniegumu tā saņemšanai un ievēroti šādi noteikumi:

1) persona iesniegusi iesniegumu viena mēneša laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu;

2) persona neatrodas šā panta septītās daļas 1. vai 2. punktā minētajās institūcijās;

3) persona personīgi iesniegusi iesniegumu Pārvaldei.

(3) Pabalstu bēglim vai alternatīvo statusu ieguvušai personai, kura ir darbspējīgā vecumā (personas dzīves posms no 15 gadu vecuma līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamajam vecumam), piešķir šādos gadījumos:

1) persona strādā (ir uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu");

2) persona nestrādā (nav uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu"), ir reģistrējusies Nodarbinātības valsts aģentūrā, izņemot šā panta sestajā daļā minētos gadījumus, tai ir bezdarbnieka vai darba meklētāja statuss un tā pilda bezdarbnieka vai darba meklētāja pienākumus, tostarp iesaistās valsts valodas apguves programmās.

(4) Pabalstu bēglim un alternatīvo statusu ieguvušai personai piešķir no dienas, kad Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai iesniegts iesniegums par pabalsta piešķiršanu.

(5) Bēglim ir tiesības saņemt pabalstu 10 mēnešus 12 mēnešu periodā no bēgļa statusa iegūšanas dienas. Alternatīvo statusu ieguvušai personai ir tiesības saņemt pabalstu septiņus mēnešus 12 mēnešu periodā no alternatīvā statusa iegūšanas dienas. Ja bēglis vai alternatīvo statusu ieguvusī persona strādā, pabalstu maksā ne ilgāk par trim mēnešiem no dienas kopš darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusa iegūšanas.

(6) Nodarbinātības valsts aģentūrā nav jāreģistrējas šā panta trešajā daļā minētajai personai:

1) kurai Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija ir noteikusi I vai II invaliditātes grupu;

2) kura klātienē iegūst izglītību akreditētā izglītības iestādē Latvijā.

(7) Pabalstu neizmaksā par laikposmu, kad persona:

1) atrodas ieslodzījuma vietā, izņemot brīvības atņemšanas soda izciešanu atklātā cietumā;

2) atrodas ilgstošas sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas institūcijā, kuras pakalpojumu pilnībā finansē no valsts vai pašvaldības budžeta;

3) nav pildījusi bezdarbnieka vai darba meklētāja pienākumus.

(8) Ja alternatīvo statusu ieguvušai personai, kura ir saņēmusi vienreizējo finansiālo atbalstu un pabalstu, piešķir bēgļa statusu, tai ir tiesības saņemt pabalstu kā bēglim par laikposmu, kas kopā ar iepriekš izmaksātā pabalsta laikposmu nepārsniedz 10 mēnešus.

(9) Bēglim vai alternatīvo statusu ieguvušai personai ir pienākums nepamatoti saņemto vai pārmaksāto pabalsta summu labprātīgi atmaksāt valsts budžetā, ievērojot likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikumus.

(10) Ja bēglis vai alternatīvo statusu ieguvusī persona labprātīgi neatmaksā nepamatoti saņemto vai pārmaksāto pabalsta summu, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra šo summu atgūst, ievērojot likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikumus.

(11) Vienreizējā finansiālā atbalsta un pabalsta apmēru, to piešķiršanas, izmaksas, izmaksas apturēšanas un pārtraukšanas nosacījumus un kārtību nosaka Ministru kabinets.

(20.04.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.05.2017. Panta jaunā redakcija stājas spēkā 01.06.2017. Sk. pārejas noteikumu 4. punktu)

54.pants. Bēgļa vai alternatīvo statusu ieguvušas personas tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos

(1) Bēglim vai alternatīvo statusu ieguvušai personai ir tiesības apvienoties ar ģimenes locekļiem, kuri atrodas ārvalstīs. Alternatīvo statusu ieguvušai personai šādas tiesības ir tad, ja tā pēc šā statusa iegūšanas Latvijas Republikā uzturējusies vismaz divus gadus.

(2) Nepilngadīgai personai bez pavadības, kurai piešķirta starptautiskā aizsardzība un kura nav precējusies, ir tiesības uzņemt pie sevis no ārvalsts ieradušos māti un tēvu.

(3) Bēgļa ģimenes loceklim izsniedz pastāvīgās uzturēšanās atļauju. Alternatīvo statusu ieguvušas personas ģimenes loceklim izsniedz termiņuzturēšanās atļauju uz tādu pašu laiku, uz kādu izsniegta termiņuzturēšanās atļauja alternatīvo statusu ieguvušai personai.

(4) Kārtību, kādā notiek šā panta pirmajā un otrajā daļā minētā ģimenes atkalapvienošanās, nosaka Ministru kabinets.

(5) Ja bēglis vai alternatīvo statusu ieguvusi persona zaudē vai tai atņem piešķirto statusu, bēgļa vai alternatīvo statusu ieguvušas personas ģimenes loceklim anulē uzturēšanās atļauju Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā, izņemot gadījumu, kad bēglis vai alternatīvo statusu ieguvusi persona ir ieguvusi Latvijas pilsonību.

X nodaļa
Bēgļa un alternatīvā statusa zaudēšana un atņemšana

55.pants. Bēgļa statusa zaudēšanas nosacījumi

(1) Persona zaudē bēgļa statusu, ja tā:

1) brīvprātīgi no jauna pieņēmusi savas pilsonības valsts aizsardzību;

2) brīvprātīgi atguvusi pilsonību pēc tam, kad bija to zaudējusi;

3) ieguvusi Latvijas vai citas valsts pilsonību un bauda jaunās pilsonības valsts aizsardzību;

4) atgriezusies valstī, ko bija atstājusi, baidoties no vajāšanas;

5) nevar atteikties no savas pilsonības valsts aizsardzības, jo vairs nepastāv apstākļi, kuru dēļ tā tika atzīta par bēgli;

6) kā bezvalstnieks var atgriezties savā agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valstī, jo vairs nepastāv apstākļi, kuru dēļ tā tika atzīta par bēgli.

(2) Piemērojot šā panta pirmās daļas 5. un 6.punktu, ņem vērā, vai apstākļu maiņa izcelsmes valstī ir tik nozīmīga, ka personas bailes no vajāšanas vairs nevar uzskatīt par pamatotām, un vai minētajai apstākļu maiņai ir pastāvīgs raksturs.

(3) Šā panta pirmās daļas 5. un 6.punktu nepiemēro bēglim, kurš var atsaukties uz nepārvaramiem iemesliem (kas izriet no iepriekš veiktas vajāšanas), lai atteiktos pieņemt valstspiederības valsts aizsardzību vai, ja viņš ir bezvalstnieks, — savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts aizsardzību.

56.pants. Bēgļa statusa atņemšanas nosacījumi

Bēgļa statusu personai atņem, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) uz šo personu attiecas šā likuma 45.panta pirmās daļas nosacījumi;

2) šī persona sniegusi nepatiesu informāciju vai nav sniegusi informāciju, kurai bija izšķiroša nozīme bēgļa statusa piešķiršanā, tai skaitā izmantojusi viltotus dokumentus.

57.pants. Alternatīvā statusa zaudēšanas nosacījumi

(1) Persona zaudē alternatīvo statusu, ja apstākļi, kuru dēļ tai tika piešķirts alternatīvais statuss, vairs nepastāv vai ir mainījušies tiktāl, ka Latvijas Republikas aizsardzība šai personai vairs nav nepieciešama.

(2) Piemērojot šā panta pirmo daļu, ņem vērā, vai apstākļu maiņa izcelsmes valstī ir tik nozīmīga, ka personai vairs nav pamata baidīties no iespējama smaga kaitējuma, un vai minētajai apstākļu maiņai ir pastāvīgs raksturs.

(3) Šā panta pirmo daļu nepiemēro alternatīvā statusa ieguvējam, kurš var atsaukties uz nepārvaramiem iemesliem (kas izriet no iepriekš nodarīta būtiska kaitējuma), lai atteiktos pieņemt valstspiederības valsts aizsardzību vai, ja viņš ir bezvalstnieks, — savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts aizsardzību.

58.pants. Alternatīvā statusa atņemšanas nosacījumi

Alternatīvo statusu personai atņem, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) uz šo personu attiecas šā likuma 46.panta pirmās daļas noteikumi;

2) šī persona sniegusi nepatiesu informāciju vai nav sniegusi informāciju, kurai bija izšķiroša nozīme alternatīvā statusa piešķiršanā, tai skaitā izmantojusi viltotus dokumentus.

59.pants. Lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa zaudēšanu vai atņemšanu, tā pārsūdzēšanas kārtība

(1) Ja Pārvaldei ir kļuvis zināms kāds no šā likuma 55., 56., 57. vai 58.pantā minētajiem apstākļiem, tā mēneša laikā lūdz, lai persona, kurai piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss, iesniedz rakstveida informāciju par to, kāpēc tai starptautisko aizsardzību nevajadzētu atņemt vai zaudēt, vai nodrošina šai personai iespēju sniegt minēto informāciju intervijā.

(2) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona pieņem lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa zaudēšanu vai atņemšanu ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no dienas, kad tai kļuvis zināms kāds no šā likuma 55., 56., 57. vai 58.pantā minētajiem apstākļiem, un paziņo to attiecīgajai personai.

(3) Šā panta otrajā daļā minēto lēmumu persona var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

(4) Ja persona, kurai piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss, vēlas saņemt valsts nodrošinātu juridisko palīdzību, lai pārsūdzētu Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa zaudēšanu vai atņemšanu, tā iesniedz Pārvaldei iesniegumu par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības pieprasījumu un iesniegumu par saviem ienākumiem. Pēc iesniegumā par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības pieprasījumu un iesniegumā par personas ienākumiem minētās informācijas izvērtēšanas Pārvalde nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darbdienā, nosūta iestādei, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu, lūgumu sniegt juridisko palīdzību, pievienojot tam pārsūdzamā lēmuma kopiju. Iesnieguma par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības pieprasījumu un iesnieguma par bēgļa vai alternatīvo statusu ieguvušas personas ienākumiem veidlapas paraugu nosaka Ministru kabinets.

(5) Administratīvā rajona tiesa pieņem nolēmumu mēneša laikā no pieteikuma saņemšanas dienas un paziņo to personai. Administratīvās rajona tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams. Administratīvās rajona tiesas lēmumi, kas tiek pieņemti, izpildot iesniegtā pieteikuma vai ierosinātās lietas izskatīšanai nepieciešamās procesuālās darbības, nav pārsūdzami.

(6) Pieteikuma izskatīšanas laikā persona saglabā bēgļa vai alternatīvo statusu.

60.pants. Personas pienākums atstāt Latvijas Republiku, ja tā zaudējusi bēgļa vai alternatīvo statusu vai minētais statuss tai atņemts

(1) Persona, kura zaudējusi bēgļa vai alternatīvo statusu vai kurai šis statuss atņemts, Latvijas Republiku atstāj divu mēnešu laikā no attiecīgā lēmuma spēkā stāšanās dienas, ja tai nav cita likumīga pamata uzturēties Latvijas Republikā.

(2) Ja personai atņemts bēgļa statuss saskaņā ar šā likuma 45.panta pirmās daļas 6. vai 7.punktu vai alternatīvais statuss saskaņā ar šā likuma 58.panta 1.punktu vai persona nav atstājusi Latvijas Republiku šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, lēmumu par personas piespiedu izraidīšanu Pārvaldes priekšnieks pieņem vienas darbdienas laikā.

(3) Lēmumu par piespiedu izraidīšanu persona 10 darbdienu laikā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur lēmuma par piespiedu izraidīšanu darbību.

(4) Lēmumu par personas piespiedu izraidīšanu izpilda Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā.

XI nodaļa
Pagaidu aizsardzība Latvijas Republikā

61.pants. Pagaidu aizsardzības piešķiršana Latvijas Republikā

(1) Pagaidu aizsardzību piešķir personām, kurām tā nepieciešama, ja tās ir vai ir bijušas spiestas atstāt savu izcelsmes valsti:

1) bruņotu konfliktu vai ilgstošas vardarbības dēļ;

2) nopietnu cilvēktiesību apdraudējumu dēļ vai tādēļ, ka tās cietušas no sistemātiskiem vai vispārējiem cilvēktiesību pārkāpumiem.

(2) Personu neiekļauj šā panta pirmajā daļā minētajā personu grupā, ja ir pamats uzskatīt, ka tā atbilst šā likuma 45.panta pirmās daļas 3., 4., 5., 6. vai 7.punkta nosacījumiem.

(3) Ministru kabinets, ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes lēmumu, izdod rīkojumu par pagaidu aizsardzības piešķiršanu personu grupai, nosakot tās locekļu kopējo skaitu, pagaidu aizsardzības termiņu, izmitināšanas kārtību, šo personu uzturēšanai nepieciešamo valsts finansējumu, kā arī kārtību, kādā Latvijas Republikas valsts robežu šķērso persona, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība.

(4) Šā panta pirmajā daļā minētās personu grupas sastāvu nosaka Pārvalde, sadarbojoties ar Apvienoto Nāciju Organizācijas augsto komisāru bēgļu lietās.

(5) Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu par pagaidu aizsardzības piešķiršanu vai pagarināšanu persona var apstrīdēt, iesniedzot iesniegumu Pārvaldes priekšniekam mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas. Pārvaldes priekšnieka lēmumu persona var pārsūdzēt tiesā mēneša laikā no tā spēkā stāšanās

dienas.

62.pants. Pagaidu aizsardzību ieguvušas personas tiesības

(1) Kad pieņemts lēmums par pagaidu aizsardzības piešķiršanu, Pārvalde sniedz attiecīgajai personai valodā, kuru tā saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par tai saprotamu, informāciju par tiesībām un pienākumiem, kas attiecas uz piešķirto statusu.

(2) Personai, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, ir tiesības:

1) saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību par valsts budžeta līdzekļiem;

2) apvienoties ar ģimenes locekļiem Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Ģimenes loceklim, kurš ierodas Latvijas Republikā, lai atkalapvienotos ar personu, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, piešķir pagaidu aizsardzību Latvijas Republikā.

(3) Nepilngadīgai personai, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, tiek nodrošinātas iespējas iegūt izglītību valsts valodā valsts vai pašvaldības izglītības iestādē.

63.pants. Pagaidu aizsardzību ieguvušas personas uzturēšanās Latvijas Republikā

(1) Personai, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, izsniedz termiņuzturēšanās atļauju Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona pieņem lēmumu par pagaidu aizsardzības piešķiršanu uz vienu gadu. Pagaidu aizsardzību var pagarināt par sešiem mēnešiem, bet ne ilgāk kā par vienu gadu kopumā.

64.pants. Pagaidu aizsardzību ieguvušas personas tiesības iesniegt iesniegumu

(1) Personai, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, ir tiesības iesniegt iesniegumu.

(2) Persona, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība Latvijas Republikā, iesnieguma izskatīšanas laikā nav uzskatāma par patvēruma meklētāju. Ja pagaidu aizsardzībai noteiktais termiņš beidzas, pirms tiek pieņemts galīgais lēmums, persona iesnieguma izskatīšanas laikā uzskatāma par patvēruma meklētāju.

(3) Personai, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība Latvijas Republikā un attiecībā uz kuru pieņemts galīgais lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā līdz pagaidu aizsardzībai noteiktā termiņa beigām.

65.pants. Pagaidu aizsardzību ieguvušai personai izsniedzamā personas apliecība

(1) Personai, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, izsniedz personas apliecību.

(2) Persona, saņemot personas apliecību, visus tās rīcībā esošos ārvalstīs izsniegtos personu apliecinošos un ceļošanas dokumentus nodod glabāšanā Pārvaldei līdz brīdim, kad tai beigsies pagaidu aizsardzība un tā atstās Latvijas Republiku.

66.pants. Pagaidu aizsardzību ieguvušas personas pārvietošana uz citu dalībvalsti

(1) Lai personu, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība Latvijas Republikā, pārvietotu uz citu dalībvalsti, tai izsniedz pārvietošanas dokumentu. Tā paraugu un izsniegšanas kārtību, kā arī apmaiņai starp dalībvalstīm nepieciešamās informācijas apjomu nosaka Ministru kabinets.

(2) Pārvietojot personu uz citu dalībvalsti, ņem vērā personas piekrišanu šādai pārvietošanai.

(3) Ja personu, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, pārvieto uz citu dalībvalsti, pagaidu aizsardzība Latvijas Republikā tai beidzas.

(4) Latvijas Republika personu, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība Latvijas Republikā, uzņem atpakaļ, ja tā pagaidu aizsardzībai noteiktajā termiņā cenšas bez atļaujas nokļūt vai uzturēties citā dalībvalstī.

67.pants. Pagaidu aizsardzību ieguvušas personas brīvprātīga atgriešanās izcelsmes valstī

(1) Personai, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, ir tiesības pagaidu aizsardzībai noteiktajā termiņā brīvprātīgi atgriezties savā izcelsmes valstī.

(2) Persona, kura brīvprātīgi atgriezusies savā izcelsmes valstī, var iesniegt Pārvaldei lūgumu par atgriešanos Latvijas Republikā, ja nav beidzies pagaidu aizsardzībai noteiktais termiņš.

(3) Pieņemot lēmumu par personas brīvprātīgu atgriešanos izcelsmes valstī saskaņā ar šā panta pirmo daļu vai izskatot personas iesniegumu par atgriešanos Latvijas Republikā saskaņā ar šā panta otro daļu, Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona atbilstoši šā likuma noteikumiem ņem vērā apstākļus personas izcelsmes valstī.

68.pants. Pagaidu aizsardzību ieguvušas personas pienākums atstāt Latvijas Republiku

(1) Personai, kurai beigusies pagaidu aizsardzība, ir pienākums divu mēnešu laikā no pagaidu aizsardzības izbeigšanās dienas atstāt Latvijas Republiku, ja tai nav cita likumīga pamata uzturēties Latvijas Republikā. Personas apliecību un uzturēšanās atļauju anulē, personai atstājot valsti.

(2) Ja persona, kurai beigusies pagaidu aizsardzība, nav atstājusi Latvijas Republiku šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, Pārvaldes priekšnieks 10 dienu laikā no dienas, kad kļuvis zināms minētais fakts, pieņem lēmumu par personas piespiedu izraidīšanu. Lemjot par personas piespiedu izraidīšanu, ņem vērā humānus iemeslus, kuru dēļ personas izraidīšana nav iespējama. Šādos gadījumos personu neizraida tik ilgi, kamēr pastāv minētie iemesli.

(3) Lēmumu par piespiedu izraidīšanu persona 10 darbdienu laikā no tā spēkā stāšanās brīža var pārsūdzēt tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur lēmuma par piespiedu izraidīšanu darbību.

(4) Lēmumu par personas piespiedu izraidīšanu izpilda Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā.

XII nodaļa
Citi noteikumi

69.pants. Saeimas un Ministru kabineta kompetence patvēruma jautājumos

Jautājumos, kas attiecas uz patvēruma meklētāju uzņemšanu Latvijas Republikā no citām dalībvalstīm vai trešajām valstīm, reaģējot uz ārkārtēju patvēruma meklētāju pieplūdumu uz Eiropas Savienības ārējām robežām, izveidoto patvēruma meklētāju pārcelšanas vai pārmitināšanas mehānismu ietvaros, kā arī šādu mehānismu izstrādes ietvaros, Ministru kabinets pieņem lēmumus un pauž Latvijas valsts nostāju (arī Eiropas Savienības institūcijās), pamatojoties

uz Saeimas lēmumu.

70. pants. Pasākumi pārcelšanas un pārmitināšanas mehānismu ietvaros

(1) Pārcelšanas un pārmitināšanas mehānismu ietvaros uzņemtā persona uzskatāma par patvēruma meklētāju no dienas, kad tā ir uzņemta Latvijas Republikā un iesniegusi iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, līdz brīdim, kad noslēdzies administratīvais process par tās iesniegumu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais personas iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu izskatāms šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(3) Lemjot par personas atbilstību starptautiskās aizsardzības kritērijiem un tās uzņemšanu pārcelšanas vai pārmitināšanas mehānismu ietvaros, Pārvalde var pieņemt lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, pamatojoties uz Apvienoto Nāciju Organizācijas augstā komisāra bēgļu lietās, Eiropas Patvēruma atbalsta biroja vai citu sadarbības partneru iesniegto informāciju, ja tā ir pietiekama minētā lēmuma pieņemšanai.

(4) Lai pārmitināšanas mehānisma ietvaros persona ieceļotu Latvijas Republikā, tai, ja nepieciešams, izsniedz pagaidu ieceļošanas dokumentu.

(5) Pagaidu ieceļošanas dokumenta paraugu un šā dokumenta izsniegšanas un nodošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(20.04.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.05.2017.)

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Patvēruma likums (Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2009, 15.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2013, 218.nr.).

2. Līdz šajā likumā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā sešus mēnešus no šā likuma spēkā stāšanās dienas ir spēkā šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

1) Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumi Nr.1580 "Noteikumi par kārtību, kādā no valsts budžeta līdzekļiem sedz pašvaldības izdevumus, izmitinot bērnu aprūpes iestādē nepilngadīgu personu bez pavadības, un šo izdevumu apmēru";

2) Ministru kabineta 2010.gada 12.janvāra noteikumi Nr.24 "Noteikumi par uztura, higiēnas un pirmās nepieciešamības preču iegādes izdevumu apmēru patvēruma meklētājam un šo izdevumu segšanas kārtību";

3) Ministru kabineta 2010.gada 26.janvāra noteikumi Nr.73 "Noteikumi par Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpā izmitināta patvēruma meklētāja uzturēšanas normām, kā arī higiēnas un pirmās nepieciešamības preču apjomu";

4) Ministru kabineta 2010.gada 26.janvāra noteikumi Nr.74 "Kārtība, kādā Latvijas Republikā notiek bēgļa, alternatīvo statusu vai pagaidu aizsardzību ieguvušās personas ģimenes atkalapvienošana";

5) Ministru kabineta 2010.gada 2.februāra noteikumi Nr.95 "Noteikumi par tādas personas pārvietošanas dokumenta paraugu, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, pārvietošanas dokumenta izsniegšanas kārtību un apmaiņai starp dalībvalstīm nepieciešamās informācijas apjomu";

6) Ministru kabineta 2010.gada 23.februāra noteikumi Nr.173 "Patvēruma meklētāju izmitināšanas centra

iekšējās kārtības noteikumi";

7) Ministru kabineta 2010.gada 23.februāra noteikumi Nr.174 "Kārtība, kādā nepilngadīgam patvēruma meklētājam nodrošina izglītības ieguves iespējas";

8) Ministru kabineta 2010.gada 2.marta noteikumi Nr.194 "Noteikumi par patvēruma meklētāja personas dokumentu un tā izsniegšanas kārtību";

9) Ministru kabineta 2010.gada 9.marta noteikumi Nr.222 "Patvēruma meklētāju izmitināšanas telpu iekšējās kārtības noteikumi";

10) Ministru kabineta 2010.gada 23.marta noteikumi Nr.276 "Valsts robežsardzes aizturēto patvēruma meklētāju izmitināšanas telpu iekārtošanas un aprīkošanas prasības";

11) Ministru kabineta 2014.gada 22.aprīļa noteikumi Nr.210 "Noteikumi par pabalstu bēglim un personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss";

12) Ministru kabineta 2014.gada 1.jūlija noteikumi Nr.356 "Patvēruma meklētāju reģistra noteikumi".

3. Ja iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu iesniegts līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, pārrunas, sākotnējo un personisko interviju ar patvēruma meklētāju veic Valsts robežsardzes amatpersona.

4. Grozījumi šajā likumā par 53. panta izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2017. gada 1. jūnijā.

(20.04.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.05.2017.)

5. Pabalstu, kuru Pārvalde piešķīrusi bēglim vai alternatīvo statusu ieguvušai personai līdz 2017. gada 31. maijam, tai skaitā pabalstu valsts valodas apguvei, pēc 2017. gada 1. jūnija turpina izmaksāt Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra kārtībā, kāda bija spēkā, pabalstu piešķirot.

(20.04.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.05.2017.)

6. Bēglim vai alternatīvo statusu ieguvušai personai, kurai pabalsts piešķirts līdz 2017. gada 31. maijam, pabalstu izmaksā atbilstoši lēmumā par pabalsta piešķiršanu noteiktajam termiņam un uz to neattiecas šā likuma 53. panta trešajā daļā minētie nosacījumi, kas stājas spēkā 2017. gada 1. jūnijā.

(20.04.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.05.2017.)

7. Līdz šā likuma 12. panta trešajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2017. gada 30. novembrim ir spēkā Ministru kabineta 2016. gada 20. septembra noteikumi Nr. 620 "Kārtība, kādā veic aizturētā patvēruma meklētāja veselības stāvokļa pārbaudi un sanitāro apstrādi, kā arī reģistrē to rezultātus".

(20.04.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.05.2017.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 2001.gada 20.jūlija direktīvas 2001/55/EK par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas;

2) Padomes 2003.gada 22.septembra direktīvas 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos;

3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 11.maija direktīvas 2011/51/ES, ar ko groza Padomes direktīvu 2003/109/EK, iekļaujot tās darbības jomā starptautiskās aizsardzības saņēmējus;

4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 13.decembra direktīvas 2011/95/ES par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu;

5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 26.jūnija direktīvas 2013/32/ES par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai;

6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 26.jūnija direktīvas 2013/33/ES, ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai.

Likums Saeimā pieņemts 2015.gada 17.decembrī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I.Mūrniece

Rīgā 2016.gada 5.janvārī

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"